

НАВУМЕНКА І.Я.

Іван Якаўлевіч Навуменка нарадзіўся
16.2.1925 г. у мястэчку Васілевічы Гомельскай вобласці.

У час Вялікай Айчыннай вайны быў партызанам, а потым байцом Чырвонай Арміі. Удзельнічаў у баях на Ленінградскім, 1-м Украінскім фронтах, ва Усходняй Прусіі і Сілезіі. Пасля вайны супрацоўнічаў у газетах "Бальшэвік Палесся", "Звязда" і завочна вучыўся у Беларускай дзяржаўным універсітэце імя У.І.Леніна, які скончыў у 1950 годзе. У 1954 г. скончыў аспірантуру. Доктар філалагічных наук, прафесар. З 1954 г. выкладаў беларускую літаратуру ва універсітэце. Зараз дырэктар Ін-та літ-ры імя Я.Купалы АН БССР.

Узнагароджан ордэнам Чырвонай Зоркі і медаламі.

Першы зборнік апавяданняў "Сямнаццатай вясной" выйшаў з друку у 1957 г.

У 1967 г. за кнігу "Таполі юнацтва" аўтар узнагароджан прэміяй Ленінскага камсамола Беларусі. В 1972 г. – Дзяржаўнай Прэміяй БССР за манаграфію пра Я.Коласа і Я.Купалу.

ТВОРЫ

Семнаццатай вясной: Апавяданні.– Мн.: Дзяржвыд БССР, 1957.– 42с.– /Б-чка беларус. апавядання і нарыса./

Рэц.: Лазарук М. Першая кніга /апавядання І.Навуменкі/.– Маладосць, 1957, №11, с.151–153.; Гілевіч Н. Рассказы Ивана Навуменки.– Знамя юности, 1957, 13 ноябр.

Хлопцы-равеснікі: Апавяданні.– Мн.: Дзяржвыд БССР, 1958.–251с.

Рэц.: Цішчэкоў В. Апавяданы Івана Навуменкі.- Польша, 1958, №7, с.181-183.; Шкраба Р. Цікавае знаёмства.- Беларусь, 1958, №7, с.31.; Крышталь В. Удаля твэрчая заяўка.- Літ. і мастацтва, 1958, 10 верасня.; Бурносаў В. Малады пісьменнік і яго пакаленне.- Звязда, 1958, 19 верас.

Вайна каля Цітавай копанкі: /Аповесць. Для сярэд. узросту/.- Мал. Г. Паплаускага/.- Мн.: Дзяржвыд БССР, Ред. дзіцяч. і юнацк. літ., 1959.- 88с., Іл.

Рэц.: Канэ Ю. На взлёце.- Дружба народаў, 1960, №2, с.247-249.

Верасы на выжарынах: Апавяданы.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1960,- 217с.

Рэц., Хадкевіч Т. Ад прауды жыцця.- Польша, 1960, №1, с.183-185.; Полянский С. Корни уходят вглубь... .- Знамя юности, 1961, 13 янв.

Сасна пры дарозе: Раман./ Іл.: І. Давыдовіч/.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1962.- 426с., Іл.

Тое ж.- Мн.: Маст.літ., 1975.- 336с.; 4 л.Іл.- /Беларус. раман/.

Рэц.: Бугаеў А. Тэма традыцыйная, але... .- Беларусь, 1963, №3, с.28.; Куляшоў Ф. Усе адолее чалавек.- Польша, 1963, №4, с.156-168.; Кулешов Ф. Человек на пути к подвигу.- Дружба народов, 1963, №6, с.276-279.; Пашкевіч Н. Сквозь огонь войны.- Сов. Белоруссия, 1963, 5 янв.; Дзюбайла П. Выпрабаванне чалавечай годнасці.- Чырв. змена, 1963, 17 лют.; Стральцоў Б. На скрыжаванні вятрой.- Звязда, 1963, 6 жніўня.; Крышталь В. Суровыя шляхі юнацтва.- Літ. і мастацтва.- 1963, 20 жніўня.; Ляпич А. Подзвіг нескаронай зямлі.- Літ. і мастацтва, 1968, 20 верас.; Поляк Б. На шляху выпрабавання.- Літ. і мастацтва, 1969, 30 верас.; Елісеев В. Наука ненависти и любви.- Знамя юности, 1969, 15 окт.

Бульба: Аповесць / Іл.: П. Калінін/.- Мн.: Беларусь, 1964.-

149с., 1 л.

Рэц.: Даніленка М. Аб народзе вясеным, дасціплым.— Гомел. праўда, 1964, 16 верас.; Рагойша В. Пра нас, студэнты.— Чырв. змена, 1965, 9 лют.

Таполі Юнацтва: Апаўданыі. /Іл.: Галінін... Мн.: Беларусь, 1966/.— 239с., 1л.

У 1967 г. кніга была адзначана ЦК ЛКСМБ на рэспубліканскім конкурсе, як лепшы твор літ-ры і мастацтва аб моладзі і камсамоле.

Рэц.: Гусак С. Свет юнацтва.— Маладосць, 1967, с.137-141.; Рыбак А. Ра што расказаў таполі.— Беларусь, 1967, №5, с.28.; Гнілемедаў У. Дыханне часу, лес пакалення.— Польша, 1967, №7, с.250-252.; Казека Н. Юнацтва у вайне.— Літ.і мастацтва, 1967, 4 крас.; Марціновіч А. Четыре слова о людях и жизни.— Знамя юности, 1967, 25 окт.

Вецер у соснах: Раман. /Ірацяг кнігі "Сасна пры дарозе"/. Іл.: В.Шаранговіч.— Мн.: Беларусь, 1967/.— 336с., 1л.

Рэц.: Клімашэўская І. Вецер мацнее.— Польша, 1968, №3, с.244-246.; Ляманкін І.—Звязда, 1968, 29 лют.; Ляпіч А.Подзвіг неспаронай зямлі.— Літ.і мастацтва, 1968, 20 верас.; Стральцоў Б.Пошум родных соснаў.— Звязда, 1968, 17 лістап.; Булчін С. Середыны не існуюць.— Сел. газ., 1968, 16 дек.

Вераніка: Апаўданыі. /Уступ.артыкул Ф.Куляшоў; Іл.: В.П.Шаранговіч/.—Мн.: Нар.асвета, 1968.— 168с., 1л.—/Школьная б-ка/.

Тая самая зямля: Апаўданыі і апавесць.— Мн.: Беларусь, 1971.— 206с.

Рэц.: Вудраўцаў І.Важной выпрабаваная.— Беларусь, 1972, №3, с.26.; Гіль М. На той самай зямлі.— Польша, 1972, №7, с.239-243.

Падарожжа у юнацтва: Выбранае.— /мн./: Маст. літ., /1972/.— 432с., 1 л.портр.— / Б-ка беларус. прозы/.

Рэц.: Смяека Г.- Літ. і мастацтва, 1973, 16 лют., с.4.; Марціновіч А. Вяртанне у юнацтва.- Гомел. прада, 1973, 17 лют.

Борак трэці: Раман.- Мн.: Маст. літ., 1974.- 368с., Іл.

Тое ж.- Мн.; 1976.- 365с., 4 л. Іл.- /Белорус. роман./

Рэц.: Марціновіч А. Адказнасць перад часам.- Беларусь, 1975, №1, с.26-27.; Овчаренко А. Трилогия.- Дружба народов, 1975, №4, с.265-266.; Лаушук С. Год змагання і славы.- Польша, 1975, №6, с.239-243.; Пашкевич Н. Встречный огонь.- Лит. обозрение, 1974, №8, с.24-27.; Юрэвіч У. Маральная антынасць чалавека.- Літ. і мастацтва, 1974, 24 мая, с.4-5.; Шитик В. Встреча со старым знакомым.- Сел. газ., 1974, 17 мая.; Шыцік А. Ніколі не адыдзе у мінулае.- Вячэрні Мінск, 1974, 15 лістап.

ПЕРАКЛАДЫ

На рускай мове

Друзья-товарищи: Рассказы / Авториз. пер. с белорус. Е.Мозолькова.- М.: Мол. гвардия, 1959.- 203с.

Рэц.: Бурэн В. Друзья товарищи.- Сов. Отчизна, 1959, №5, с.148-150.; Рубинский В. Волнующая исповедь современника.- Сов. Белоруссия, 1959, 26 ноября.; Барков А.- Сов. патриот, 1960, 10 янв.

Голубиный взлет: Рассказы / Авториз. пер. с белорус. Е.Мозолькова.- М.: Сов. писатель, 1961.- 331с., Ил.

Рэц.: Столяров М. Юности - слава!- Неман, 1962, №4, с.151-152.; Рацкий И. Человек на взлете.- Лит. газ., 1962, 19 апр.; Ткачева Т. О хлопцах-ровесниках.- Знамя юности, 1962, 19 июня.; Шамякін І. Галубіны узлет.- У кн.: Шамякін І. Размова з чытачом. Артыкулы, выступленні, дзённікі. Мн., 1973, с.72-75.

Сосна при дороге: Роман / Авториз. пер. с белорус. Е.Мозолькова.- М.: Сов. писатель, 1964.- 388с., ил.

То же.- Мн.: Беларусь, 1965.- 360с., ил.

То же.- Мн, 1970.- 336с., ил.- / Белорус. роман/.

То же.- М.: Известия, 1971.- 388с., ил.- /Б-ка Дружба народов/.

Рец.: Стрельцов М. Сердца непокорные.- Лит. газ., 1964, 2 июля.; Стрельцов Б. Пошум родных сосна.- Звезда, 1968, 17 листок.; Пашкевич Н. Сосна при дороге И.Науменко.- В кн.: Пашкевич Н. На эпическом направлении. Подвиг народа в белорусском романе. М., 1969, с.289-320.

Путешествие в юность: Повесть и рассказы; Авториз. пер. с белорус./ Ил.: А.П.Плахов/.- М.: Сов. писатель, 1967.- 343с., ил.

Ветер в соснах: Роман /Авториз. пер. с белорус. М.Горбачева; / Ил.:Ю.В. Царев/.- М.: Сов. писатель, 1969.- 344с., ил.- /Продолж. книги Сосна при дороге/.

То же.- Мн.: Беларусь, 1970.- 318с., ил.-/Белорус. роман/.;

То же.: Сов. писатель, 1975.- 639с.

Та самая земля: Повесть и рассказы /Авториз. пер. с белорус. Р. Ветошкиной.- М.: Сов. писатель, 1973.- 264с., Ил. портр.

Рец.: Лиокумович Т. С верой в человека,- Знамя юности, 1974, 10 окт.

Сорок третий: Роман. /Авториз. пер. с белорус. М.Горбачев.- М.: Сов. писатель, 1975.- 376с.

То же.- М., 1976.- 366с.

ЛИТАРАТУРНА-КРЫТЫЧНЫЯ ПРАЦЫ

Тема труда в творчестве Якуба Колоса: Автореф. дис. на соиск.

учен. степени канд. филологич. наук.- Мн., 1954.- 19с.- /Белорус. гос. ун-т им. В.И.Ленина/.

Па месцах Адама Міцкевіча. /Новагрудчына/.- Маладосць, 1955, №7, с.6-7.

Пясняр народа. /Я.Колас/.- Беларусь, 1956, №10, с.12-13.

З глыбінь жыцця: Крытыч. эцюды аб творчасці Якуба Коласа.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1960.- 110с.

Рэц.: Лойка А. З адчуваннем прыгожага і непаўторнага.- Польша, 1960, №6, с.183-185.; Царанкоу Л. Эцюды пра вялікага песняра /Якуба Коласа/.- Літ. і мастацтва, 1960, 7 мая.

Кніга адкрывае свет. /Аб беларус. дзіцячай літаратуры/.- Польша, 1960, №9, с.141-150.- У зместу аб творах: У.Мехава, А.Рыль-ко, В.Хомчанка, Л.Арабей, А.Пальчэўскага, А.Васілевіч, Я.Бяганскай, П.Ткачова, М.Герчыка, Я.Курто, Г.Шыловіча і інш.

В поисках глубины и правдивости. /Обсуждаем творчество молодых/ /писателей И.Пташникова, Б.Саченко, В.Адамчика, В.Короткевича/. Дружба народов, 1962, №7, с.264-267.

Яснасць велічнай мэты. /Аб ролі літаратуры і мастацтва у выхаванні моладзі/.- Маладосць, 1963, №8, с.3-5.

Голас пакалення.- У кн.: Шамякін І.П. Збор твораў. У 5-ці т. Т.1. Мн., 1965, с.5-12.

Дыхание истории. /Белорус. проза.1964г./. - Вопр. литературы, 1965, №1, с.54-57.- У зместу: Н.Лобан 55, И.Мележ 55, А.Адамович 56.

Певец земли советской. /К 60-летию со дня рождения М.Шолохова/.- Неман, 1965, №3, с.148-149.

Паэзія любові і нянавісці. /Аб творчасці Ф.Багушэвіча/.- Польша, 1966, №6, с.156-170.

Перачытваючы Купалу.- Польша, 1966, М10, с.152-170.

Янка Купала: Духоуны воблік героя.- Мн.: Вышэйшая школа, 1967.- 219с., 1 л. партр.- /Б-чка студэнта-філолага/.

У 1972 г. кніга адзначана Дзяржаўнай прэміяй БССР Імя Я.Коласа.

Рэц.: Ляпіч А. Новае слова пра Янку Купалу.- Беларусь, 1968, №6, с.27.; Юрэвіч У. Эстафета купалазнаўства.- Польша, 1968, №9, с.235-237.; Лікумовіч Ц. Слова значнае і патрэбнае.- Звязда, 1968, 22 жн.; Усікаў Я. Змястоўна пра таленавітае.- Звязда, 1972, 30 лістаг.; Іскрын У. Духоуны здабытак народа.- Літ. і мастацтва, 1972, 27 кастр.

На шляху творчых здзяйсненняў: /Беларус.проза за гады Савецкай улады/.- Мн.,1967.-21с.-/Праул.т-ва "Веды" БССР.Насустрэч 50-годдзю Вялікага Кастрычніка. Матэрыял у дапамогу лектару/.- На правах рукапісу.

Пісьменнікі - дэмакраты.- Нар. асвета, 1967.- 115с.

Рэц.:Грынчык М.Паэты-дэмакраты.-Польша,1967, М12, с.236-239.

Пути-дороги народной жизни.- В кн.: Колос Я. На росятах. Трылогія. /В 2-х т./Пер. с беларус.- Мн., 1967, Т.І, с.351-354.

Лякуоскія вершы /Я.Купалы/.- Польша, 1967, №4, с.198-206.

Матывы дарэвалюцыйнай лірыкі Янкі Купалы. Да 85-годдзя з дня нараджэння.- Нар. асвета, 1967, №6, с.44-49.

Яго галоўная любоў. /Да 60-годдзя з дня нараджэння М.Ларчанкі/.- Польша, 1967, №11, с.242-243.

Якуб Колас: Духоуны воблік героя.-/ Мн.: Беларусь, 1968/.- 334с.- /Б-чка студэнта-філолага/.

У 1972 г. кніга адзначана Дзяржаўнай прэміяй БССР Імя Я.Коласа. Рэц.: Пшыркоў Ю. Духоуны воблік коласаўскага героя.-Польша, 1969, №7, с.237-239.; Федчанка Э.Новыя выданні па літаратуразнаўству-

Звязда, 1969, 12 сак.; Казека Я. Якi ен, коласаускi герой?—
Лiт. i мастацтва, 1969, 1 крас.; Кудраўцаў I. Даследуецца кола-
саўская спадчына.— Звязда, 1969, 30 лiп.; Iскрык У. Духоуны зда-
бытак народа.— Лiт. i мастацтва, 1972, 27 кастр. ; Усiкаў Я. Звя-
стоўна пра таленавiтае.— Звязда, 1972, 30 лiстап.

Концепция человека в творчестве Янки Купалы и Якуба Колоса;
/Духовный облик героя/. Автореф. дис. на соиск. учен. ст. докт.
филолог. наук.— Мн., 1968.— 45с.— /Белррус. Гос. ун-т им. В.И.Ле-
нина/.— Список р-т авт. с.45. /II назв./

Роман о народном подвиге.— В кн.: Ткачев М. Сплоченность.
Роман. Авториз. пер. с белорус. — Мн., 1968, с.387-390.

Святло чалавека.— У кн.: Максім Горкі i Беларусь. Зборнiк
артыкулаў i успамiнаў.— Мн., 1968, с.74-76.

Адно апаўяданне. /Да 75-годдзя з дня нараджэння М.Гарэцка-
га/.— Маладосць, 1968, №2, с.140.

Паэзія працы i прыроды. /45 год з часу выхаду у свет "Новай
зямлi" Я.Коласа/.— Польша, 1968, №10, с.191-213.

Шчодрасць мастака.— У кн.: Мележ I. Збор твораў. У 6-ці т.
Мн., 1969, Т.1, с.5-12.

На шляху творчых здзяйсненняў. Беларус. проза за 50 гадоў.—
Веснiк БГУ iмя У.І.Ленiна, серыя 4, 1969, №1, с.5-11.

Рассказ — тоже открытие. /Дискуссия по проблеме соврем. рас-
сказа/.— Вопр. литературы, 1969, №7, с.85-88.

Даўнi друг i дарадчык. /Да 60-годдзя Я.С.Мазалькова/.—
Польша, 1969, №9, с.230.

У атмасферы духоўных пошукаў.— У кн.: Шамякiн I.П. Снежныя
зiмь. Раман. Мн., 1970, с.412-414.

Гуманизм и народность: Докл. на междунар. симпозиуме "Роль рус. и сов. литературы в преподавании рус. языка как иностранного!" Мн., 26 июня, 1972 г.- М.: Изд-во Моск. ун-та, 1972.- 13с.- /Междунар. ассоц. преподавателей рус. яз. при МГУ. Белорус. Гос.ун-т/.

В живом строю литературы.- В кн.: Колос Я. На просторах жизни. Трясина. /Повести. Пер. с белорус/.- Мн., 1972, с.284-287.

Наш Купала.- У кн.: Народные песни.- Мн., 1972, с.23-57.

Песняр савецкай явы. /Да 90-годдзя з дня нараджэння Я.Коласа/.- Весті АН БССР. Серыя грамад. навук, 1972, №5, с.18-26.

Наш Колос.- Коммунист Белоруссии, 1972, №10, с.39-44.

Лета і жыццё і барацьбы. /Да 90-годдзя з дня нараджэння Я.Коласа/.- Палымя, 1972, №11, с.157-168.

Востры пафас сучаснасці. /Аб творчасці І.П.Шамякіна/.- У кн.: На высокай хвалі. Літаратурна-крытычныя артыкулы.- Мн., 1973, с.5-25.

Неба высокага Ідэалу. /Купалаўскія традыцыі ў сучаснай беларус. паэзіі/.- У кн.: На стрыжні часу. Зборнік крытыч. артыкулаў.- Мн., 1973, с.5-14.

Палымняны публіцыст і вучоны.- У кн.: Глебка П. Паэзія барацьбы і перамогі. Артыкулы.- Мн., 1973, с.3-6.

Пісьменніку, грамадзяніну, патрыёту. /Да адкрыцця помніка Я.Коласу у Мінску/.- Помнікі гісторыі і культуры Беларусі, 1973, №1, с.12-14.

В ногу с современностью.- Б кн.: Шамякин И. Сердце на ладони. Авториз. пер. с белорус. Мн., 1974, с.394-399.

Старэйшына роднай літаратуры.- У кн.: Крапіва К. Збор твораў. У 5-ці т.- Мн., 1974, Т.1, с.5-14.

З глыбінь народных. /Жыццевы і творчы шлях К.Крапівы/.-
Польмя, 1974, №1, с.207-213.

Дыктуе жыцце, дыктуе час. /Думкі пра сучасную беларус. прозу/.- Польмя, 1974, №6, с.193-195.- У зместу: І.Мележ, М.Лобан, А.Адамовіч, І.Пташнікау, І.Чыгрынау і інш./

Голас пакалення.- У кн.: Казека Я. Голас часу. Артыкулы, літаратурныя партрэты.- /Мн., 1975/, -с.5-6.

Писатель своего поколения.- В кн.: Шамякин И. Тревожное счастье. Повести. Пер. с белорус.- Киев, 1975, с.5-16.

Верыць у чалавека. /Да 70-годдзя з дня нараджэння М.Шолахава/.- Польмя, 1975, №5, с.229-231.

Сквозь время. /Размышления о воен. прозе/.- Дружба народов, 1975, №5, с.254-260.- У зместу: В.Адамовіч, И.Пташников, Б.Саченко, И.Чигринов и др.

Летопись народного мужества. /Тема Великой Отечественной войны в белорус. прозе/.-Пер. с белорус.- Витчызна, 1975, №6, с.132-135.

Палымяны паэт і вучоны. /Да 70-годдзя з дня нараджэння П.Ф.Глебкі/.- Весці АН БССР. Сер. грамад. навук, 1975, №3, с.125-126,

Літаратура і НТР.- Польмя, 1975, №8, с.207-216.- У зместу: І.Мележ 208,210,211; І.Чыгрынау 208,209; І.Пташнікау 208,209; К. Крапіва 215.

Любімы народам пісьменнік. /Да 80-годдзя з дня нараджэння нар. пісьменніка Беларусі, акад. АН БССР К.К.Крапівы/.- Весці АН БССР. Сер. грамад. навук, 1976, №1, с.5-7.

Обычность необычного./О лит.герое современности/.- Лит.обозрение, 1976, №6, с.54-58.

РЭЦЭНЗІІ

Рэц. на кн.: Мележ І. Мінскі напрамак. Мн., 1950.- Чырв. змена, 1953, 9 ліп.

Настойліва авалодваць майстэрствам. /Рэц. на кн.: Вялюгін А. На подступах. Мн., 1952/.- Звязда, 1953, 19 лют.

Каштоунае даследванне. Рэц. на кн.: Пшыркоу Ю.С. Трылогія Якуба Коласа "На ростанях". Мн., 1956. - Літ. і мастацтва, 1957, 9 студз.

Людзі з чыстымі сэрцамі. Рэц. на кн.: Шамякін І. Трывожнае шчасце. Мн., 1960.- Літ. і мастацтва, 1960, 13 лют.

У пошуках глыбіні. Рэц. на кн.: Адамовіч А. Война под крышамі. Мн., 1961.- Маладосць, 1961, №2, с.149-153.

Манаграфія пра беларускую байку. Рэц. на кн.: Казека Я. Беларуская байка. Мн., 1960. - Польша, 1961, №3, с.176-178.

Рэц. на кн.: Астапенка А. Подых кветак і працы. Мн., 1960.- Чырв. змена, 1961, 23 сак.

У сціслых рамках манаграфіі. Рэц. на кн.: Пшыркоу Ю.С. Беларуская савецкая проза. Мн., 1960.- Звязда, 1961, 1 ліп.

Чалавек на вайне. Рэц. на кн.: Быкаў В. Трэцяя ракета. Мн., 1962.- Польша, 1963, №4, с.175-177.

Манаграфія аб А.І.Купрыне. Рэц. на кн.: Куляшоў Ф.І. Творчыі шлях А.І.Купрына. Мн., 1963.- Беларусь, 1963, №9, с.28-29.

Сэрца на настэж раскрытыя людзям. Рэц. на кн.: Шамякін І. Сэрца на далоні. Мн., 1964.- Сов. Беларусія, 1964, 12 марта.

Шчырая зацікаўленая размова. Рэц. на кн.: Пашкевіч Н. На шыро

кіх шляхах жыцця. Мн., 1965.- Беларусь, 1966, №7, с.25.

Жывыя старонкі гісторыі. Рэц. на кн.: Гісторыя беларускай савецкай літаратуры. Т.2. Мн., 1966.- Польша, 1966, №9, с.158-161.

Малады вырай. Рэц. на кн.: Літаратурны агляд Трэх-сёлетніх нумароў часоп. "Маладосць.- Звязда, 1967, 14 мая.

Першыя крокі. Рэц. на кн.: Кармазаў В.Ф. Падранак. Мн., 1968.- Польша, 1968, №12, с.225-226.

ЛІТАРАТУРА АБ ЖЫЦЦІ І ТВОРЧАСЦІ

Аўтабіяграфія.- У кн.: Пяцьдзесят чатыры дарогі. Аўтабіягр. беларус. пісьменнікаў. /Мн., 1963/, с.399-401.

БСЭ. Изд. 3-е. Т.17. 1974, с.332.

Бел.СЭ. №7, 1973, Т.7. 368.

/Біягр. даведка/.- У кн.: Пісьменнікі Савецкай Беларусі.- Мн., 1959. с.317-318.

Тое ж.- /Выд. 2-е/.- Мн., 1970, с.269.

Андраюк С.А. Жыцце. Літаратура. Героі.- Мн., 1973, с.63,83, 85,86-88,93.

Беларуская савецкая проза. Апаўяданні і нарыс.- Мн., 1971, с.94,118,120,138-139,144,153,163-164,180,190,223,245.

Беларуская савецкая проза. Раман і апавесць.- /Мн., 1971/, с.281,297,302,320,325-326,344-345,366,423.

Гардзіцкі А. Я - за рамантыку.- У кн.: Гардзіцкі А. Сустрэчы, Мн., 1972, с.37-43.

Гілевіч Н. Пра сённяшніх студэнтаў. /Пра І.Навуменку/.- Літ. і мастацтва, 1964, 12 лют.

Гісторыя беларускай савецкай літаратуры. У 2-х т.- М., 1966, Т.2, с.106-107, 113, 117-118.

Гніламедаў У. Шырокі фронт пошукаў. Нататкі аб сучаснай беларускай прозе.- Польша, 1976, №8, с.194,198,202,206.

Гурэвіч Э.С. Беларуская дзіцячая літаратура. /1917-1967/.- Мн., 1970, с.248,252,253.

Гусак С. Духоўны свет героя. /Н.Брыля і І.Навуменкі/.- У кн.: Гусак С. Пафас прауды. Мн., 1973, с.50-82.

Дзюбайла П.К. Беларускі раман аб Вялікай Айчыннай вайне.- Мн., 1964. с.4,12,15,129-130,132,139,146-151,158.

Дзюбайла П. Невычэрпаная тэма.- Польша, 1970, №5, с.234.

Дзюбайла П.К. Праблемы стылю ў сучаснай беларускай прозе.- Мн., Навука і тэхніка, 1973, с.27,33,71-75,80-81.

Дзюбайла П.К., Жураўлеў В.П., Луцэраў М.П. Праблемы сучаснай беларускай прозы.- Мн., 1967, с.81-83, 104,107-108,127-130,179,181, 244-247.

Жураўлеў В. Пра вайну пасля вайны.- Польша, 1969, №10, с.221-229.

Каваленка В. Давер. Літаратурна-крытычныя артыкулы.- Мн.,1967, с.5-6,21,24,46-47,49-50,53,57,59.

Каваленка В.А. Э пазіцый сучаснасці. /Агульны працэс літаратурнага развіцця/.- Мн., 1975, с.51,59,60.

Каваленка В.А. Прага духоўнасці. Літ.-крытыч. артыкулы.- Мн., 1975, с.25,115.

Казека Я. Слово о ровесниках.- В кн.: Науменко И. Ветер в соснах. Роман. Авториз. пер. с белорус. Мн., 1970, с.311-317.

Куляшоу Ф. Аб чым шумелі сосны.- У кн.: На высокай хвалі. Літ.-крытычн. артыкулы. Мн., 1968, с.162-192.

Кароткая Л. Крылы юнацтва. /Шрыхі да партрэта Івана Навуменкі/.- У кн.: На арбіце часу. Мн., 1974, с.67-90.; - Маладосць, 1973, №8, с.135-145.

Куляшоу Ф. Рамантыка мары і подзвігу.- У кн.: Навуменка І. Вераніка. Апавяданні. Мн., 1968, с.3-12.

Куляшоу Ф. Эцюды аб прозе.- Мн., 1964, с.6,21,28,35,38-42.

Кухарау С.А. Летапіс пакалення.- Вяч. Мінск, 1974, 14 лют.

Лецка Я. Неуміручы подзвіг народу. Гераічная тэма у беларускай прозе.- Польша, 1975, №5, с.190-193,195.

Ломидзе Г. Нравственные истоки подвига. Сов. лит-ра и Великая Отечественная война.- М., 1975, с.107-109.

Лынькоу М. Летапіс эпохі. /Беларус. савецкай літаратуры пяцьдзесят год/.- Мн., 1968, с.122,125,143,149.

Мележ. Жыццёвыя клопаты. Артыкулы, ЭСЭ, Інтэрв'ю.- Мн., 1975, с.273, 281,318,341,344,348,352,377,383-385, 438-440,443,446,480,569.

Нікіфаровіч В. Усяму свету- свой дар. Пераклады твораў беларус. сав. літ-ры за мяжой.- Мн., 1973, с.70,88.

Овчаренко А. Вровень с веком. О современном белорус. романе.- Дружба народов, 1965, №9,с.233,234,241-244,247,249.

Овчаренко А. Современная белорусская проза.- Наш современник, 1970, №12, с.115,117,119.

Овчаренко А.И. Современный белорусский роман.- М., 1971, с.53-56,58,60-71,91,97,101.

Перкин Н.С. В семье братских литератур.- Мн., 1967, с.129,140

Шамнікі І. Размова з чытачом. Артыкулы, выступленні, дзёньнікі. Мн., 1973, с.63,64,173,189.

Юрэвіч У. Вяртанне у маладосць. / Творчы шлях І.Навуменкі/. - У кн.: Юрэвіч У. Абрисы, Мн., 1976, с.408-430.

Ярош М.Р. Янка Купала і беларуская паэзія. - Мн., 1971, с.7, 154, 156, 157, 179-181, 210, 212.

Яскевіч А. Ад слова да вобраза. - Мн., 1968, с.51, 52-53, 83, 88, 9.

Яскевіч А. Грані майстэрства. - Мн., 1974, с.102, 107, 109, 110.

ДА 50-ГОДДВЯ

Бугаёу Д. Час падрахунку. - Літ. і мастацтва, 1975, 14 лют., с.!

Губернадарау М. Юбіляру. /Верш, прысвеч. І.Навуменку/. - Настаў газ., 1975, 15 лют.

Даніленка М. Талолі яго юнацтва. - Настаўн., газ., 1975, 15 лют.

Кулешов Ф. Пора зрелости. - Сельск. газ., 1975, 16 февр.

Петравец А. Крылы творчага натхнення. - Звязда, 1975, 16 лют.

Сапозжов Ю. Верность семнадцатой весне. - Сов. Белоруссия, 1975 16 февр.

Юрэвіч У. Вяртанне у маладосць. - Польша, 1975, №2, с.205-217.

Юрэвіч У. З крыніц юнацтва. - Вяч. Мінск, 1975, 15 лют.

БІБЛІАГРАФІЯ

Ватацы Н.Б. Мастацкая літаратура Савецкай Беларусі: Бібліяграфія асобных выданняў. /У 2-х т./. - Мн.: Дзяржвыд БССР 1962, 1971.

Т.1. /1917-1960/. 452с.

Т.2. /1961-1968/. 357с. - Гл. Імяны паказальнік.

Ватацы Н.Б. Беларускае літаратуразнаўства і крытыка /1945 – 1963/: Бібліяграфія асобных выданняў.– Мн., 1964.– 190с.– Гл.Імяны паказальнік.

Дзіцячая літаратура БССР:/Рэк. паказальнік літаратуры. 1945–1960/.– Мн., 1961.– 187с.– У надзаг.: Дзярж. б-ка БССР Імя У.І.Леніна.– Гл. Імяны паказальнік.

Дзіцячая літаратура БССР: Рэк. паказальнік літаратуры 1961–1965.– Мн., 1967.– 95с.– У надзаг.: Дзярж. б-ка БССР Імя У.І.Леніна.– Гл. Імяны паказальнік.

Замежная літаратура ў перакладзе на беларускую мову 1917–1963: Бібліяграфія.– Мн., 1965.– 168с.– У надзаг.: Дзярж.б-ка БССР Імя У.І.Леніна.– Гл. Імяны паказальнік.

Зяневіч І.Ц. Методыка беларускай літаратуры: Анатаваны бібліягр. дапаможнік 1906–1971 гг.– Мн.: Вышэйш.школа, 1977.– 358с. – Гл. Імяны паказальнік.

Ратойша Б.П. Працы кафедры беларускай літаратуры. Бібліягр. даведнік. Мн., 1968, с.47–51.

Савецкая Беларусь ва ўспамінах сучаснікаў: Анатаваны паказальнік мемуарнай літаратуры 1917–1972 гг.– Мн., 1973.– 134с.– У надзаг.: Дзярж. б-ка БССР Імя У.І.Леніна.– Гл. Імяны паказальнік.

Смыкава І.У. Беларускія пісьменнікі лаўрэаты. Рэк. бібліягр. паказальнік. Мн., 1973, с.180–183.

Сувязі беларускай літаратуры з літаратурамі зарубажных славянскіх народаў 1906–1962: Бібліяграфія.– Мн.,: Выд-ва АН БССР, 1963.– 126с.– У надзаг.: Акад. навук БССР.– Гл. Імяны паказальнік.

М Е Л Е Ж І.П.

/ 8.02.1921 - 9.08.1976 /

Народны пісьменнік БССР Іван Паулавіч Мележ /8.02.1921-9.08.1976/ нарадзіўся у в. Глінішчы Хойніцкага раёна Гомельскай вобласці.

Пасля заканчэння сярэдняй школы паступіў у Маскоўскі Інстытут гісторыі, філасофіі і літаратуры Імя М.Г.Чэрнышэўскага, адкуль быў прызваны ў Савецкую Армію. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. Цяжка паранены ў 1942 г. быў дэмабілізаваны. У 1945 г. скончыў філфак БДУ Імя У.І.Леніна, вучыўся у аспірантуры і працаваў у рэдакцыі час. "Полымя". Выкладаў беларускую літаратуру ва ўніверсітэце, працаваў у ЦК КПБ. З 1966 г. быў Сакратар праўлення СП БССР. Дэпутат Вярхоўнага Савета БССР. Старшыня Беларускага аддзялення таварыства "СССР-Францыя", старшыня Беларускага Камітэта абароны міру, член Сусветнага Савета Міру.

Узнагароджан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, Чырвонай Зоркі, "Знак Пашаны" і медалямі.

Народны пісьменнік БССР /1974 г./. Лаўрэат Ленінскай прэміі і Літаратурнай прэміі Імя Я.Коласа.

Друкавацца пачаў у 1939 г. Першы зборнік апавяданняў "У завіруху" выйшаў у 1946 г.

ТВОРЫ

У завіруху: Аповяданні.- Мн., Дзяржвыд БССР, 1946.- 64с.

Рэц.: Сідарэнка А. - Чырв. змена, 1946, 21 лістап.; Казека Я.

Першы зборнік.- Літ. і мастацтва, 1946, 21 снеж.; Ігнатовіч У.
Удалы пачатак.- Беларусь, 1947, №1. с.58.

Заўсёды наперадзе: Нарыс аб двойчы Герою Савецкага Саюза
С.Ф.Шутава.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1948.- 52с., з карт.

Гарачы жывенъ: Апавяданні.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1948.-104с.

Рец.: Няхай Р. - Беларусь, 1948, №5, с.30.; Лынькоу М. Бела-
руская савецкая проза за 1947 г.- Літ. і мастацтва, 1948, 28 лют.;
Шкраба Р. Пачуцце адзінай сям'і.- Літ. і мастацтва, 1948, 6 сак.;
Хадкевіч Т.- Звязда, 1948, 31 сак.

Блізкае і далёкае: /Апавяданні/.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1954.-
215с.

Рец.: Александровіч С.- Літ. і мастацтва, 1955, 9 крас. ; Мату-
севіч В.І.- Сов. Отчизна, 1956, №2, с.152.

Мінскі напрамак: Раман. Кн.І.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1950.-
267с.

Тое ж.- /Кн.І-2/.- Мн., 1952.- 727с., портр.

Тое ж.- /Кн.І,2/.- Мн., 1958. /Кн.І/. 350с., 4 л.Іл.; /Кн.2/.455с.

Тое ж.- Кн.І,2-3.- Мн.; Маст.літ., 1974.- /Беларус. раман/.

Кн. І. Хмары на світанні. 384с., 4 л. Іл.; Кн.2. Мінск за неба-
краем.; Кн.3. Будучыня за намі. 501с., 4 л.Іл.

Рец.: Куляшоу Р. Твор аб вызваленні Мінска.- Полымя, 1953,
№5, с.150-154.; Паслядовіч М. Аб правамерным і выпадковым.- Літ.
і мастацтва, 1953, 21 лют.; Миронов А. Минское направление.-
Сов. Белоруссия, 1953, 24 февр.; Клачко А.- Звязда, 1953, 25 крас.
Герцовіч Я.- Мінская прада, 1953, 15 чэрв.; Науменка І.- Чырв.
змена, 1953, 9 ліп.; Цікоцкі М. Раман аб подзёгу народа.- Кал-
гас. прада, 1953, 10 ліп.; Пятрабавальнасць мастака.- Полымя,
1955, №5, с.123-134.; Никулин Л. Роман об Отечественной войне.-

Дружба народов, 1955, №5, с.159-161.; Лукин Ю.- Красная звезда, 1955, 7 янв.; Козлов И.- Знамя, 1956, №1, с.184-186.; Охрименко П.П. Замечания А.Фадеева о трех белорусских романах /Свет над Минском М.Последовича, Минское направление И.Мележа, Встретимся на баррикадах Ф.Пестрака/.- В кн.: Проблемы литературно-общественной деятельности А.А.Фадеева. По материалам "Фадеевских чтений".- Воронеж, 1974, с.49-61

У гарах дажджы: /Апавяданні/.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1957.- 223с.

Рец.: Клімашэўская І. На розным узроўні.- Літ. і мастацтва, 1957, 16 кастр.; Пестрак П. У пошуках тэмы.- Палымя, 1958, №3, с.183-185.; Паулюкоўскі І. Характэр чалавечай душы.- Маладосць, 1958, №5, с.151-153.

Пакуль вы маладыя: П'еса у 3-х дзеях, 6 карц.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1958.- 182с., 14 л. Іл.

Крытыч. матэрыялы гл.: Ватацы Н.Б. Беларуская савецкая драматургія. Бібліяграф.- Мн., 1967, №366.

Дні нараджэння; Хто прыйшоў уначы: П'есы.- М.: Дзяржвыд БССР, 1959.- 103с.

Крытыч. матэрыялы гл.: Н.Б.Ватацы. Беларуская савецкая драматургія. Бібліяграфія.- Мн., 1967, №365.

Што ён за чалавек: Апавяданні; Аповесці; Нарысы. /З уступ. словам аўтара пра свой жыццёвы і творчы шлях/.- Мн.: Дзяржвыд БССР, 1961,- 478с., 1 л. парт.

Рец.: Герцовіч Я.- Беларусь, 1961, №10, с.20.; Бочаров А. Непросто, неровно шла дорога..." - Дружба народов, 1962, №4, с.251-254.

Людзі на балоце. 3 палескай хронікі: Раман.- Мн.:Дзяржвыд

БССР, 1962.- 469с., 1 л.Іл.

Тое ж.- Мн: Беларусь, 1965.- 442с., Іл.

Тое ж.- Мн.: Нар. асвета, 1968.- 507 с., Іл.

Тое ж.- Мн.: Маст. літ., 1973.- 399с., Іл.

У 1972 г. Дылогія: Людзі на балоце. Подых навалыніцы - адзначана Ленінскай прэміяй СССР.

Рец.: Васілевіч А. Радасць адкрыцця.- Работніца і сялянка, 1962, №3, с.11.; Кулешов Ф. Лицом в завтра.- Неман, 1962, №3, с.145-150.; Казека Я. Дарога па зямлі.- Польша, 1962, №6, с.140-158.; Шкраба Р. Ад прауды жыцця.- Польша, 1962, №6, с.159-180.; Макаравіч А. Глыбіня і маштабнасць.- Беларусь, 1962, №12, с.29.; Колесник В. О старом по-новому.- Лит. газ., 1962, 30 янв.; Кли-машевская И. Дорога в гору.- Сов. Белоруссия, 1962, 27 мая.; Дзю-байла П. Прауда жыцця.- Літ. і мастацтва, 1962, 8 чэрв.; Шамякін І. Начало большого пути.- Правда, 1962, 14 окт.; Лойка А. Хваляван-не за сучасніка.- Маладосць, 1963, №1, с.145-152.; Юрэвіч У. Шмат-галоссе жыцця.- Маладосць, 1964, №1, с.129-143.; Юрэвіч У. Сучас-насць даўняга жанру .- У кн.: Шматгалоссе жыцця. Мн., 1965, с.3-47.; Ціханчук М.- Нар. асвета, 1967, №3, с.40-48.; Брыль Я. Запавет-ная песня.- У кн.: Брыль Я. Збор твораў у 4-х т. Мн., 1968, Т.4, с.268-273.; Куляшоў Ф. Эпічны талент. Нататкі пра жанр, мову і стыль "Палескай хронікі" Івана Мележа.- Польша, 1968, №7, с.214-224.; Шупенька І. Народ у гісторыі./ Дылогія І.Мележа "Людзі на балоце", "Подых навалыніцы"/.- Літ. і мастацтва, 1972, 17 сак., с.10-11.; Адамовіч А. Вяртанне наперад /Аб рамане І.Мележа "Лю-дзі на балоце"/.- У кн.: На стрыжні часу. /Мн., 1973/, с.46-78.; Гусак С. Пафас прауды.- У кн.: Гусак С. Пафас прауды. Мн., 1973, с.6-49.; Смыкоўская В.І. Раман аб вялікім і вечным. /Да пытання аб рэлігій. асаблівасцях "Палескай хронікі" І.Мележа"/.- Беларус.

Літ. і літаратуразнаўства, 1974, вып. 2, с. 102-116.; Смыковская В., Соболенко В. Роман о жизни народной. О жанре "Палесской хроники" И. Мележа.- Неман, 1974, №12, с. 163-171.; Смыковская В. И. Пафас сацыялістычнага гуманізму.- Беларус. літ. і літаратуразнаўства, 1975, вып. 3, с. 15-27.; Савік Л. С. Традыцыі Беларускай "вясковай" прозы 20-30-х гадоў і "Палеская хроніка" І. Мележа.- Весці АН БССР. Сер. грамад. навук, 1975, №5, с. 94-103.; Цалыничук С. Усім і гра- нямі слова. Лексіка-фразеал. сінаніміка ў рамане І. Мележа "Людзі на балоце".- Польша, 1975, №12, с. 237-246.; Адамовіч А. Вяртанне наперад. /Аб творчасці І. П. Мележа/.- У кн.: Адамовіч А. Здалек і зблізку. /Беларуская проза на літаратурнай планеце/. Мн., 1976, с. 358-437.; Юрэвіч У. Лес чалавека-лес народа.- У кн.: Юрэвіч У. Абрывы. Мн., 1976, с. 12-94.; Смыкоўская В. І. Паэтычная структу- ра "Палескай хронікі" І. Мележа.- Беларус. літ. і літаратуразнаў- ства, 1976, вып. 4, с. III-III7.; Смыкоўская В. Цэласнае вывучэнне "Палескай хронікі" І. Мележа.- Нар. асвета, 1976, №5, с. 62-68.

Подых навалыніцы: Раман. З палескай хронікі. /Іл. Н. Паплаў- ская/.- Мн.; Беларусь, 1966.- 568 с., 1 л. - Працяг рамана "Людзі на балоце".

Тое ж.- Мн.: Нар. асвета, 1970.- 592 с., 1 л. Іл.

Тое ж.- Мн.: Маст. літ., 1973.- 503 с., 4 л. Іл.; /Іл. Б. Б. Цітовіч/.

Рэц.: Дзюбайла П. На гістарычным перавале.- Звязда, 1965, 28 студз.; Бярозкін Р. Час ідзе, раман разгортваецца.- Літ. і мас- тацтва, 1965, 3 снеж.; Кулешов Ф. Грозные дни.- Неман, 1966, №4, с. 171-181.; Андрэюк С. Сражаюццаеся прошлое.- Сов. Белоруссия, 1966, 20 апр.; Адамовіч А. Хроніка великаго преображэння.- Лит. газ., 1966, 26 апр.; Пашкевіч Н. Откуда мы родом.- Известия, 1966, 12 мая.; Левин Ф. Полесская хроника продолжается.- Дружба

народов, 1967, №1, с.269-273.; Кулешов Ф. Через алгебру жизни к гармонии слова.- Лит. газ., 1967, 8 марта, с.6-7.; Андраюк С.А. Як само жыцце. /Дылогія І.Мележа/.- У кн.: Андраюк С.А. Вывяраючы жыццем. Мн., 1976, с.9-66.; Мішчанчук М. Подых навалыніцы /Ідэйны змест і вобразы рамана І.Мележа/.- Нар. асвета, 1976, №1, с.69-75.;

Хто прыйшоу уначы: П'еса у 1-й дз.- /Мн./; Беларусь, /1966/.- 26с.- /У рэпертуар маст. самадзейнасці/.

Крытыч. матэрыялы гл.: Н.Б.Ватацы. Беларуская Савецкая драматургія. Мн., 1967, №368.

Збор творау у 6-ці т. / Уступ. артыкул І.Навуменкі.- Мн.: Беларусь, 1969-1971/.- 6т.

Т.1. Ваенны дзеннік. Аповяданні. Аповесці. 1969, 415с.; 5 л.парт

Т.2. Мінскі напрамак. Раман у 3-х кн. Кн.1. Хмары на світанні. 1970, 383с.; 4 л. парт.

Т.3. Мінскі напрамак, Раман у 3-х кн. Кн.2-я. Мінск за небакраем.; Кн.3-я. Будучыня з намі. 1970, 511с.; 4 л. 1л.

Т.4. Аповесць. Аповяданні, П'есы. Нарысы. /1971/, 416с.; 4 л.1л.

Т.5. Людзі на балоце. Раман. /1971/. 431с.; 4 л.1л.

Т.6. Подых навалыніцы. Раман. /1971/. 560с.; 4 л.1л.

Белыя вільні і яблыні: Аповяданні і аповесці.- Мн.: Маст. літ., 1976.- 479с.; 1 л. партр.- /Б-ка беларус. прэсы/.

П Е Р А К Л А Д Ы

На рускай мове

Товарищи: Рассказы./ Авториз. пер. с белорус. С.Григорьевой.- М.: Сов. писатель, 1951.- 197с.

Рец.: Немчинский Я. Об одном сборнике.- Дружба народов, 1952, № 1, с.206-208.

Минское направление: Роман / Авторы. пер. с белорус. Л.Шапиро.- М.: Сов. писатель, 1954.- 719с.

То же.- М.: Воениздат, 1956.-696с., ил.

То же.- Мн.: Госиздат БССР, 1956.- 597 с.

То же.- М.-Л.: Гослитиздат, /Ленингр. отд-ние/, 1961.- 716с., 1 л. портр. /Пер. Л.Раковского/.

То же.- Мн.: Госиздат БССР, 1963.- 696с., ил.

То же.- М.: Сов. писатель, 1973.- 760с.

То же.- М.: Воениздат, 1976.- 717с.

Рец.: Лысенко А. Путь ратной доблести.- Неман, 1975, №5, с.174-179.

Дом под солнцем: Повести, рассказы и очерки. Пер. с белорус.- М.: Сов. писатель, 1957.- 397с.

Рец.: Забелин В. Вторая встреча.- Сов. Отчизна, 1958, №6, с.150-151.

Пока вы молоды: Пьесы в 3-х д., 6-ти карт. /Пер. с белорус/- М.: Искусство, 1958.- 92с.; 2 л. ил.

Люди на болоте. Из полесской храники: Роман / Авториз. пер. с белорус. М.Горбачева; /Ил.: И.Царевич/.- М.: Сов. писатель, 1962.- 443с., ил.

То же.- /М.:Госполитиздат. 1963/.- 136с.- /Роман-газета, №5 /281/ ;

То же.- Мн.: Беларусь, 1964.- 446с., ил. /Пер.Н.Кислик. Ил.: Н.Поплавская/.

То же.- Мн.: Беларусь, 1967.- 383с., ил.

Рец.: Осин Д. Дорога в открытый мир.— Знамя, 1962, кн.6, с.215-217.; Лойка А. Хваляванне за сучасніка.— Маладосць, 1963, №1, с.145-152.; Юрэвіч У. Жывагіс словам.— Палымя, 1963, №10, с.154-169.; Шкраба Г. Преображение человека.— Известия, 1963, 22 мая.; Осоцкий В. Мост в новую жизнь.— Лит. Россия, 1963, 29 ноября, с.10-11.; Макаревич А. Новая дорога в Полесье.— Звезда, 1964, №2, с.208-209.; Кулешов Ф. События и характеры.— Дружба народов, 1964, №7, с.230-243.; Чалмаев В. Не рубить яблони на дрова... /Распаханное поле/.— Знамя, 1965, кн.3, с.205-221.; Осоцкий В. Нехоженным полем непрожитой жизни...— Лит.Россия, 1970, 13 марта, с.3.

Чорны К. Третье поколение: /Роман. Пер.с белорус./.
Мелех И. Люди на болоте: /Роман. Авториз. пер. с белорус. М.Горбачева/.— М.: Известия, 1965.— 656с., 8 л. ил.— /Б-ка "Пятьдесят лет советского романа/.

В горах дожди : Рассказы; /Пер. с белорус./.— М.: Правда, 1966.— 45с.— /Б-ка "Огонек", №36/

Свидание за городом: маленькие повести и рассказы. / Авториз. пер. с белорус. Д.Ковалева.— М.: Худож. лит., 1966.— 395с., 1 л. портр.

Дыхание грозы. Из полесской хроники: Роман. / Продолж. романа "Люди на болоте"/. /Пер. с белорус. Д.Ковалев; /Ил.: И.В.Царевич/.— М.: Сов. писатель, 1967.— 519с., ил.

То же.— М.: Известия, 1968.— 512с.— /Послесл. Л.Терокопьяна с.490-508/.

То же.— / М.: Худож. лит., 1969/.— /Ч.1/.— 95с. /Ч.2/.— 96с.— Роман-газета №9/631/, №10/632/

Рец.: Коваленко В. Важно и количество.— Вопр. литературы, 1967, №3, с.101-104.; Теракопян Л. Многогранность поисков.— Дружба народов, 1967, №5, с.270-279; Осоцкий В. Гроза над курениями Знамя, 1967, №11, с.244-248.; Абалкин Н. Возвращение к истоку.— Правда, 1967, 17 авг.; Теракопян Л. Неодолимость нового.— Лит. Россия, 1967, 8 дек.; Хитров М. Полесская хроника продолжается.— Новый мир, 1968, №6, с.314-317.; Бласенко А. Свет над Полесьем.— В мире книг, 1969, №9, с.25-26.; Овчаренко А. Полесье: люди и годы.— Лит. газ., 1969, 22 окт., с.5.; Гаврилов А. Оптимизм убежденности.— Молодая гвардия, 1971, №11, с.254-269.; Севрук В. Хроника революции.— Знамя, 1973, кн 4, с.227-231.

Люди на болоте; Дыхание грозы: Романы. Из полесской хроники./ Авториз. пер. с белорус. М.Горбачева.— М., Сов. писатель, 1970.— 784с., портр.

То же.— М.: Худож. лит., 1972.— 670с.

То же.— М.: Сов. писатель, 1973.— 704 с.

Рец.: Хитров М. Полесская хроника продолжается.— В кн.: Литература и современность. М., 1969, с.442-452.; Семенов В. Белорусская эпопея.— Мол. Гвардия, 1970, №4, с.279-283.; Теракопян Л. Неодолимость нового.— В кн: Теракопян Л. Дыхание жизни. Очерки о современной сов. многонациональной литературе. М., 1971, с.316-351.; Метченко А. Эстафета человеческого.— Наш современник, 1972, №8, с.116-117.; Андреев Ю. На ниве многонациональной литературы. К присуждению Ленинской премии И.Мележу за дилогию "Люди на болоте" и "Дыхание грозы.— Неза, 1972, №9, с.166-171.; Абалкин И. Живое дыхание эпоса.— Правда, 1972, 9 марта.; Сурганов В. Гроза на болоте.— Лит. газ., 1972, 15 марта, с.5.; Лыньков М. Полесская рапсодия.— Известия, 1972, 18 марта.; Адамович А. Открытое в жизни, в себе самом открытое.— Новый мир,

1973, №8, с.213-224.; Андреев Ю. Через пласты культур разных национальностей. / О диалогии И.Мележа "Палесская хроника"/.- В кн.: Андреев Ю. Наша жизнь, наша литература. Л., 1974, с.65-77.; Теракопян Л. Пафос преобразования: /Заметки о современной деревенской прозе/.- М.: Худож. лит, 1974.- 360с. Анализ произв. И. Мележа см. с.92-III.

НА АРМЯНСКОЙ МОВЕ

Люди на болоте: Роман. Из полесской хроники / Пер.с рус. Д.Сарибекия/.- Ереван: Айастан, 1975.- 500с., ил.

НА КАЗАХСКОЙ МОВЕ

Люди на болоте: Роман./ Пер.: Т.Алимкулов, А.Шаншаров.- Алма-Ата: Жазушы, 1976- 464с. с портр.- / Б-ка дружбы/.

НА ЛАТЫШСКОЙ МОВЕ

Люди на болоте. Из полесской хроники: Роман / Пер.Ю.Ванаг; Ил.: В.Ковалев /.- Рига: Лиесма, 1966.- 479с., ил.

Дыхание грозы. Из полесской хроники: Роман/ Пер.с белорус. Ю.Ванаг; Ил.: В.Ковалев /.- Рига: Лиесма, 1969.- 702с., ил.

НА ЛИТОВСКОЙ МОВЕ

Люди на болоте: Роман из Полесской хроники / Пер. с белорус. А.Антанавичюс; Кратко об авт. "Иван Мележ", с.398.- Вильнюс: Вага, 1975.- 400с.

Вейние бури: Роман из хроники Полесья. / Пер. с белорус. А.Антанавичюс.- Вильнюс: Вага, 1976.- 496с.

НА МАЛДАУСКОЙ МОВЕ

Люди на болоте. Из полесской хроники: Роман.- / 2-е изд.
/ Ил.: Н.Поплавская. Пер. с рус. Е.Давид и Липкан.- Кишинев:
Картя молдовеняскэ, 1966.- 447с.

Дыхание грозы. / Пер.: Е.Давид., Л.Батыр.- Кишинев: Кар-
тя молдовеняскэ, 1971.- 576с.

НА УКРАИНСКОЙ МОВЕ

Люди на болоте: Роман. Из полесской хроники. / Авториз.
пер. с белорус. /О. Петровского/.- Киев: Госиздат Украины, 1963.-
377с.

Рец.: Мацевич А. Искреннее слово сябра.- Радянське Подилля,
1972, 21 апр

Дыхание грозы: Роман. Из полесской хроники. / Авториз.
пер. с белорус. /изд. 1966 г. и послесловие / О.Петровского.-
Киев: Днипро, 1969.- 480с., ил.

Рец.: Любченко Г. Ветки могучего дерева.- Робитнича газ., 1972,
19 авг.* Антонец И. Люди с "запасом прочности".- Индустр. Запо-
рожье, 1972, 15 сент.

НА ЭСТОНСКОЙ МОВЕ

Люди на болоте: Роман. Из полесской хроники. / Пер. с
белорус. О.Иыги; Ил.: М. Ольвет/.- Таллин: Эстгосиздат, 1964.-
446с.

Дыхание грозы: Роман. Из полесской хроники. / Пер. с бело-
рус. О.Иыги.- Таллин: Ээсти раамат, 1968.- 579с., ил.

НА ЗАМЕЖНЫХ МОВАХ

На балгарскай мове

Людзі на балоце : Раман / Пер. з беларус. Іжо Сакалоу.-
Сафія: Народна культура, 1971.- 420с.- /Бібл. выбр. раман №6/.

Подых навалыніцы: Раман / Пер. з беларус.: Пенка Кнево.-
Сафія: Народна культура, 1974.- 540с.

На нямецкай мове

Людзі на балоце: Раман / Пер. з беларус. Генрых Бярозка,
Гундула і Уладзімір Тшапег.- Берлін: Verlag Volk und Welt,
/ 1974/.- 519с.

На польскай мове

Людзі на балоце: Раман / Пер. з беларус. Е.Кабатц.-
Варшава: Państw instytut. Wydawn, 1968.- 441с.

Рец.: Максимов В. Сердечность, мудрость, богатство. /Поль-
ский критик Ф.Неуважны о романе И.Мележа "Люди на болоте"/.-
Дружба народов, 1969, №5, с.283-284.

На румынскай мове

Людзі на балоце. В Палескай хронікі: Раман / Пер. на
румын. мову Перыкле Марцінеску і Ігар Блок.- Бухарэст: Выд-
ва сусветнай літ-ры, 1966.- 416с.

На славацкай мове

Людзі на балоце: Раман / Пер. М.Сігетова.- /Браціслава/:
Slivensky spisovatel, 1975.- 335с.

На ўінскай мове

Люди на болоте. Из полесской хроники: /Роман/ Пер. с рус. Л.Хольм; Ил. А.И.Белькин/.— Москва-Петрозаводск: Прогресс /1965/.— 567 с., ил. /Советский роман/.

ЛИТАРАТУРНА-КРЫТЫЧНЫЯ ПРАЦЫ

Апавяданні Івана Грамовіча.— Беларусь, 1948, №1, с. 30.

Слова да таварыча. / Да 50-годдзя А.Кулакоўскага/.— Польша, 1963, №2, с.158-159.

/ О молодых прозаиках Белоруссии А.Кудравца, В.Мысливца, М.Копыловича/.— Лит.газ., 1969, 9 апр.

Клопаты і надзеі. Развагі пра нашу крытыку.— Польша, 1972, №6, с.165-184.

Пример писателям.— В кн.: Слово о Шолохове. М., Правда, 1973, с.357-358.

Чей дарог суд. / О взаимоотношениях писателя и читателя/.— Лит. обозрение, 1973, №1, с.65-68.

О Хатынской повести.— В кн.: Адамович А. Хатынская повесть. М., Худ. лит., 1974, с.5-12.

Жыццёвыя клопаты: Артыкулы, ССЗ, Інтэрв'ю.— Мн.: Маст. літ., 1975.— 591с.

У 1976 г. кніга адзначана дзяржаўнай прэміяй БССР. .

Рэц.: Новічэнко Л. Соцыальное, нравственное, художественное.— Новый мир, 1976, №6, с.235-246.; Шупенька Г. Не только о литературе... — Неман, 1976, №9, с.177-180.; Юрэвіч У. 3 думкаю пра жыццё, пра літаратуру.— Звязда, 1976, 22 лют.

Марціновіч А. І часу чуцны водгук.- Вяч. Мінск, 1976, 19 сак.;
Тычына М. Праудзіва, мужна, чалавечна.- Літ. і мастацтва, 1976,
7 мая, с.5.; Андраюк. Влопаты мастака- патрыэта.- Літ. і мас-
тацтва, 1976, 26 лістап., с.4.

Могучий поток народной жизни. / К 70-летию М.Шолохова/.-
Новый мир, 1975, №3, с.233-253.

То же.- В кн.: Мировое значение творчества Михаила Шолохова.
/ Материалы исследования/. Сост. А.Овчаренко.- М., 1976, с.249-
253.

Яго чытачы - усе чалавецтва. / Да 70-годдзя з дня нара-
джэння М.Шолахава/. - Польша, 1975, № 5, с.219-223.

Мастерство есть стремление... .- Лит. обозрение, 1975,
№.6, с.108-111.

Мир народной жизни. Реч. на кн.: Шарков Г.М. Сибирь.
Роман в 2-х кн. Новосибирск, 1975.- Лит. газ., 1976, 14 марта,
с.5

ЛІТАРАТУРА АБ ЖЫЦЦІ І ТВОРЧАСЦІ

/Автобиография/.- В кн.: Советские писатели. Автобиогра-
фии. М., 1972, Т.4, с.399-412.

Трохі загадак і думак /З аутабіяграфіі/.- Польша, 1962,
№11, с.153-159.

Тое ж.- У кн.: Пяцьдзесят чатыры дарогі. Аутабіягр. бела -
рус. пісьменнікаў. /Мн., 1963/, с.387-398.

Веление пережитого /О себе и своем творчестве/.- В мире
книг, 1973, №11, с.76-78

Крыніца творчасці /Пісьменнік і жыццё/.— Звязда, 1961,
21 снеж.

Найти себя. /Заметка писателя о своем творчестве/.— Вопр.
литературы, 1970. №10, с.118-130. /Мастерство писателя/. Твор-
ческая лаборатория писателя.

/О своем творчестве/. /Мастерство писателя. Жизнь - источ-
ник творчества/.— Вопр. литературы, 1963, №5, с.122-123.

/О творческих планах писателя/.— Книжное обозрение, 1972,
№10, с.10.

БСЭ. 3-е изд., Т.16, с.42.

Белорус.СЭ. 1973, Т.7, с.133.

/Біягр. даведка/.— У кн.: Пісьменнікі Савецкай Беларусі.
Кароткі біягр. даведнік. Мн., 1959, с.300-302.

Тое ж.— Мн., 1970, с.254-255.

Абалкин Н.А. Оружие гуманизма. М., 1970, с.74-99.

Адамович А. Возвращение вперед.—В кн.: Адамович А. Гори-
зонты белорусской прозы. М., 1974, с.113-174.

См. так же.:— Маладосць, 1973, №5, с.125-139.

Адамович А. Открытое в жизни, в себе самом открытое. /О
работе И.Мележа над "полесской хроникой"/.— Новый мир, 1973,
№8, с.213-224.

Андраюк С.А. Жыццё. Літаратура. Героі.— Мн., 1973, с.30,
64, 114, 133, 149, 150-174.

Андраюк С.А. Іван Мележ.— У кн.: Стыль пісьменніка. Мн.,
1974, с.231-302.

Андреев Ю. Наша жизнь, наша литература.— Л., 1974, с.65-77.

Беларуская савецкая проза. Аповяданне I нарыс.- Мн., 1971, с.96,99-104,106,108,111,116,118,123-124,131-132,134,139,142,144,148,153,223,227,232,237.

Беларуская савецкая проза. Раман I аповесць.- /Мн., 1971/, с.232,233,236-237,240,242,243,262,297,305,309-311,362,367-370,384,386.

Бугаеў д. Ад аповядання да рамана. Станаўленне творчай Індывідуальнасці мележа.- Польша, 1975, к1, с.194-228.

Бугаеў Д. Вернасць прызначэнню.- Польша. 1976, к1, с.180-209; к2, с.186-224.

Вітка В. Грамадскі І творчы падзвіг.- У кн.: Вітка В. Выбраныя творы у 2-х т. Мн., 1973, т.2, с.319-321.

Вішнеўскі У. З матчынай песняй, з кутам бацькоўскім. Аўтарскі вечар нар. пісьмennisка Беларусі І.Мележа. Літ. І мастацтва, 1976, 30 крас., с.5.

Гарадзіцкі А. Бачыць глыбока І шырока.- У кн.: Гарадзіцкі А. Днялёгі, Мн., 1968, с.22-34.

Гарадзіцкі А. Рука сябра. /Аб творчых сувязях А.А.Фадзеева з І.П.Мележам/.- Маладосць, 1972, к2, с.130-134.

Гісторыя беларускай савецкай літаратуры. У 2-х тамах. Мн., 1966, т.2, с.40,56,59-61,114,124,126-127,131,166,169.

Гніламедаў У. Людзі рэвалюцыйнага абавязку./ Вобраз камуніста у беларускай літаратуры/.- Польша, 1975, к3, с.178,180-182.

Дзюбайла П.К. Беларускі раман аб Вялікай Айчыннай вайне.- Мн., 1964, с.4,14,39,42,43,61-74,158.

Дзюбайла П.К. Проблемы стылю у сучаснай беларускай прозе.-

Мн., 1973, с.27,33-40,42-50,121,124,158.

Дзюбайла П.В., Жураўлеу В.В., Лужерау М.В. Проблемы современной белорусская прозы.- Мн., 1967, с.13,31,50,96-99,114,146-158, 178,180,189,191,241,244.

/Жураўлеу В./ Иван Мележ.- У кн.: Гісторыя беларускай савецкай літаратуры. У 2-х т. Мн., 1966, Т.2, с.482-510.

Каваленка В.А. Голас чалавечнасці. Пра некаторыя гуманістычныя матывы ў беларускай літаратуры.- Мн., 1970, с.83,129,139-142, 144-151.

Каваленка В. Думка пра сучасны беларускі раман.- Палымя, №1, 1963, с.170-171,175,177,178.

Каваленка В.А. З пазіцый сучаснасці / Агульны працэс літаратурнага развіцця/.- Мн., 1975, с.9-10,51-55,125.

Каваленка В.А. Прага духоўнасці. Літ. крытыч. аргументы.- Мн., 1975, с.19-21,23,27,31,39,40,127.

Каваленка В., Лушынскі М., Яскевіч А. Шляхі развіцця беларускай савецкай прозы. Агульны рух і галоўныя тэндэнцыі.- Мн., 1972, с.190, 192-193,199,203,-205,210,222-224,236-238,251

Казека Я. дарога па зямлі. /Аналіз творау І.Мележа/.- У кн.: Казека Я. Голас часу. Мн., 1975, с.204-254.

Ковалев Д. Поэзия Полесья. /О творчестве белорус. писателя И.Мележа/.- Октябрь, 1971, №5, с.204-207.

Кудраўцау А. Вопыт жыцця. /З біягр. І.П.Мележа/.- Вяч. Мінск, 1973, 23 лістап.

Куляшоу Ф. Иван Мележ: Літаратурная біяграфія.- Мн.; /Беларусь/, 1968.- 177с.

Тое ж.- М.: Сов. писатель, 1971.- 192с., ил.

Рэц.: Шупенька Г. Творчасць Івана Мележа у крытыцы.- Польша, 1969, №3, с.248-249.; Пауловіч А. Сіла таленту і працы.- Беларусь, 1969, №4, с.26-27.; Коваленко В. Возвращение жанра.- Вопр. литературы, 1969, №8, с.205-206.; Андравіч С. даследуецца шлях пісьменніка.- Літ. і мастацтва, 1969, 17 студз.

Кулешов Ф.А. Певец отчей земли. /О прозе Ивана Мележа/.- Лит. в школе, 1972, №6, с.12-17.

Куляшоу Ф. Эцюды аб прозе.- Мн., 1964, с.6-9, 11, 12, 14, 17- 19, 21, 62, 118, 147-148, 151-158, 160-163, 168, 176,181.

Ломидзе Г. Нравственные истоки подвига. Советская литература и Великая Отечественная война.- М., 1975, с.3, 111-113, 225,229.

Лецка Я. Неуміручы подзвіг народа. Гераічная тема у беларускай прозе.- Польша, 1975, №5, с.186, 188-190, 196.

Лынькоу М. Летапіс эпохі. Беларус. сав. літ-ры пяцьдзесят год.- мн., 1968, с.105-106, 109, 122, 142, 150.

Лыньков М. Полесская рапсодия. /О творчестве И.Мележа/.- Известия, 1972, 18 марта.

Матушковский Н. Часть моего сердца... - Известия, 1972, 5 сент.

Нікіфаровіч В. Усяму свету - свой дар. Пераклады твораў беларус. сав. літ-ры за мяжой. мн., 1973, с.9, 29-31, 48, 52, 69,72,94,108.

Овчаренко А. Вровень с веком. О современном белорус. романе. — Дружба народов, 1965, №9, с.233-237, 240.

Овчаренко А.И. Романы Ивана Мележа: единство национального и интернационального. — В кн.: Овчаренко А.И. Современный белорусский роман. — М., 1971, с.10-21.

Овчаренко А. Современная белорусская проза. — Наш современник, 1970, №12, с.115, 119-120.

Падкевич Н. На эпическом направлении. Подвиг народа в белорусском романе. — М., 1969, с.7, 10, 84, 147, 154-155, 207.

Перкин Н.С. В семье братских литератур. — Мн., 1967, с.126, 166-172.

Перкин Н.С. Человек в Советском романе. Некоторые аспекты проблемы. — Мн., 1975, с.152-157, 160-163.

Сабалеускі А. Беларуская савецкая драма. — Мн., 1972, кн.2, с.27, 28, 31, 34, 71.

Смыковская В.И. Творческий путь И.Мележа. — Гомель, 1971. — 24с. /Гомел. обл. организация о-ва "Знание"/.

Стральцоу М. Ўзровень узлет. — Літ. і мастацтва, 1972, 28 крас., с.3.

Стральцоу М. Жыццё ў слове. Літ. крытыч. артыкулы. Мн., 1965, с.168-171, 176, 181, 184-185, 187-188.

Теракопян Л. Неодолимость нового. — В кн.: Мележ И. Дыхание грозы. Из полесской хроники. Роман. Пер. с белорус. М., 1968, с.490-508.

То же. — В кн.: Теракопян Л. Дыхание жизни. М., 1971, с.316-351.

Фадеев А. /Письмо/ И.П.Мележу.- В кн.: Фадеев А. Собр.соч. М., 1971, Т.7, с.471-473.

Фадеев А.А. Письма А.А.Фадеева белорусским писателям /М.Последовичу, И.Мележу и Ф.Пестраку/.- Сов. Отчизна, 1956, №6, с.132-138.

Фадеев А. И.Мележу.- В.Вольскому. /Письма/г Дружба народов, 1957, №1, с.182-183.

Цвяткова Г. У подыху жыццевых навалыц. /Аб творчасці І.Мележа/.- Вячэрні Мінск, 1969, 21 жніўня.

Шамякін І. Размова з чытачом. Артыкулы, выступленні, дзёнікі.- Мн., 1973, с.35,55,63,67,83,148,155-156,161,187,194,273, 296,297.

Шкраба Рыгор. Найлепшыя формы. /Аб майстэрстве І.Мележа/.- У кн.: Шкраба Р. Літаратура і мова. Мн., 1969, с.253-270.

Шупенька Г. Майстэрства Мележа-раманіста /У дапамогу выкладчыку чыку беларус. літаратуры/.- Нар. асвета, 1969, №3, с.48-53.

Юревич Б. Высокое призвание.- Сельск. газ., 1972, 30 апр.

Юрэвіч У. Лес чалавека - лес народа.- У кн.: На высокай хвалі. Літ.-крытыч. артыкулы. Мн., 1968, с.118-161.

Тое ж.- У кн.: Юрэвіч У. Погляд. Літ.-крытыка. Мн., 1974, с.107-141.

Юрэвіч У. У творчай трывозе. - Літ. і мастацтва, 1964, 5 чэрв.

Яскевіч А. Ад слова - да вобраза.- Мн., 1968, с.16,17,27,28, 47,48,50,54,55,59,61,63,67,68,70,75.

Яскевіч А. Грані майстэрства.- Мн., 1974, с.7,10,102,130.

ДА 50-годдзя

Адамчык В. Слова добраты і шчырасці.- Работніца і сялянка, 1971, №2, с.14-15.

Баканчыкаў В. У яго усе - праўда.- Беларусь, 1971, №2, с.12-1

Брандабоўскі У. Шчырасць мастацкага слова.- Нар. асвета, 1971 №2, с.53-55.

Бур'яя Б. З паэтычных крыніц.- Беларусь, 1971, №2, с.12-13.

Быкаў Васіль. Жыванісец.- Літ. і мастацтва, 1971, 5 лют., с.5.

Бялёвіч А. Крылы таленту.- Настаўн. газ., 1971, 6 лют.

Горбачев М. Добрая, полная ноша.- Огонек, 1971, №6, с.30-31.

Жичка Ф. С любов'ю к людям.- Сов. Белоруссия, 1971, 7 февр.

Жураўлеў В. На быстрых кінцях.- Звязда, 1971, 7 лют.

Камнева И. Главная книга.- Знамя юности, 1971, 6 лют.

Кандрусевіч А. Знітаванасць з долямі народнай. - Магілёўская праўда, 1971, 6 лют.

Круговых Н. И штык и перо... -- Во славу Родины, 1971, 7 февр

Кулакоўскі А. Удзівіўнасць, талент, мастэрства.- Палымя, 1971, № 2, с.226-229.

Лукша. В. Сейбіт высокіх пачуццяў.- Чырв. змена, 1971, 7 лют.

Овчаренко А. Івану Мележу - 50 лет.- Лит. газ., 1971, 10 февр

Пшыркоў Ю. На магістральным шляху.- Мінская праўда, 1971, 7 лют.

Сачанка Б. Шчодры талент.-/Літ. і мастацтва, 1971, 5 лют., с.4-5.

Талант, акрылены любоўю.— Літ. і мастацтва, 1971, 12 лют., с. 2-3.

Цвяткова Г. На галоўным напрамку.— Вячэрні Мінск, 1971, 8 лют.

Цітовіч Г. Пясняр палескага краю.— Літ. і мастацтва, 1971, 5 лют., с. 4-5.

Кравіч В. Утвэрждае велічце народа.— Сельск. газ., 1971, 7 февр.

НЕКРАЛОГІ

Народны пісатэль БССР. Некрoлог. 1921-1976 гг.— Літ. газ., 1976, 18 авг., с. 3. Подпісы: Н. М. Машерoв, Ф. А. Сурганoв, Т. Я. Киселeв і др.

Літ. і мастацтва, 1976, 13 жн., с. 4.

Звязда, 1976, 11 жн.

Бугаеў Д. н. Іван Паулавіч мележ. /Некрoлог/.— Веснік БДУ Імя У. І. Леніна. Сер. ІУ. Філалогія, журналістыка, педагогіка, псіхалогія, 1976, № 3, с. 83-85.

БІБЛІАГРАФІЯ

Іван Мележ. Кароткі бібліяграф. даведнік. Мн., 1963. 28 с.; 1 л. партр. /дзярж. 6-ка БССР Імя У. І. Леніна/.— На адвароце тыт. л. складальнік: І. У. Смыкава.

Белорусская литература. Краткий рекомендательный указатель. М., 1957, с. 144-146.

Васілеўская М. А. Беларуская ССР у друку сацыялістычных краін 1946-1965. /У 2-х ч.— Мн., 1966, 1968.

Ч. І. Літаратура еўрапейскіх сацыялістычных краін за 1956-1965 гг.

Ч. П. Літаратура еўрапейскіх сацыялістычных краін за 1946-1955 гг. і дапаўненні за 1956-1965 гг.

Ватацы Н.Б. Мастацкая літаратура Савецкай Беларусі. Бібліяграфі-
асобных выданняў. /У 2-х т./ Мн., 1962, 1971.

Т.1. /1917-1960/. 452с.

Т.2. /1961-1968/. 357с.- Гл. Імяны паказальнік.

Ватацы Н.Б. Беларуская савецкая драматургія. Бібліяграфія.
Мн., 1966. 275с.- Гл. Імяны паказальнік.

Дзіцячая літаратура БССР: Рэк. паказальнік літаратуры 1966-
1970.- Мн., 1971.- 74с.- У надзаг.: Дзярж. б-ка БССР імя У.І.Леніна.-
Гл. Імяны паказальнік.

Замежная літаратура у перакладзе на беларускую мову 1917-1963:
Бібліяграфія.- Мн., 1965.- 168с.- У надзаг.: Дзярж. б-ка БССР імя
У.І.Леніна.- Гл. Імяны паказальнік.

Зяневіч І.Д. Методыка беларускай літаратуры: Анатаваны біб-
ліягр. дапаможнік 1906-1971 гг.- Мн.: Вышэйш. школа, 1977.- 358с.-
Гл. Імяны паказальнік.

Мастацкая літаратура народаў СССР у перакладзе на беларускую
мову 1917-1965 гг.: Бібліяграфія.- Мн., 1967.- 175с.- У надзаг.:
Дзярж. б-ка БССР імя У.І.Леніна.- Гл. Імяны паказальнік.

Навуменка К.А., Сабалеўская Б.А. Дзіцячая літаратура БССР:
Рэк. паказальнік літаратуры 1971-1975 гг.- Мн., 1978.- 91с.- У
надзаг.: М-ва культуры БССР. Дзярж. б-ка БССР імя У.І.Леніна.-
Гл. Імяны паказальнік.

Савецкая Беларусь ва ўспамінах сучаснікаў: Анатаваны паказальні
мемуарнай літаратуры 1917-1972 гг.- Мн., 1973.- 134с.- У надзаг.:
Дзярж. б-ка БССР імя У.І.Леніна.- Гл. Імяны паказальнік.

Смыкава І.У. Беларускія пісьменнікі -лаўрэаты. Рэк. бібліягр.
паказальнік. Мн., 1973, с.38-43.

Сувязі беларускай літаратуры з літаратурамі зарубажных
славянскіх народаў 1906-1962: Бібліяграфія.- Мн.: Выд-ва АН БССР,
1963.- 126с. - У надваг.: Акад. навук БССР.- Гл. Імяны паказальнік.

ГУТАРКІ, ІНТЭР'Ю, АДКАЗЫ НА АНКЕТЫ.

Бачыць глыбока і шырока. /Гутарка з І.П.Мелехам аб творчасці пісьменніка. Запісаў А.Гардзіцкі/. - Маладосць, 1966, №5, с.138-142.

/Адказы пісьменніка Івана Мележа на пытанні часопіса Freie Welt, дасланыя праз АПН /. - Freie Welt, 1966, №46, с.26-27. - на нем. мове.

/Ответы на анкету журнала в связи с 50-летием образования СССР/. - Вопр. литературы, 1972, №12, с.85-86 /50 славных лет/

Сталася шчодрата таленту /Гутарка з І.П.Мелехам./ - Чырв. змена, 1972, 22 крас.

/ Гутарка з лаўрэатам Ленінскай прэміі І.Мелехам. Запісаў У.Кобрын/. - Мін.праўда, 1972, 1 мая.

Часть моего сердца. /Беседа с белорус. писателем И.П.Меле- жем. Записал Н.Матуковский/. - Известия, 1972, 1 сент.

/Ответы на анкету журнала/. - Рус. речь, 1973, №1, с.59.

/Ответы на анкету журнала в связи с 30-летием победы над фашистской Германией/. - Вопр. литературы, 1975, №5, с.47-50.

Вытокі творчасці, крыніца натхнення. /Гутарка з народным пісьменнікам БССР, лаўрэатам Ленінскай прэміі І.П.Мелехам. Запі- саў Н.Шаўцоў/. - Мін. мастацтва, 1976, 2 крас. с.4-5.

Бялкоўская Л. Пра свой народ. /Гутарка з пісьменнікам І.П.Ме- лехам/. - Настаўн. газ., 1972, 12 ліп.

САЧАНКА Б.І.

Барыс Іванавіч Сачанка нарадзіўся 15.5. 1936 года ў вёсцы Вялікі Бор Хойніцкага раёна Гомельскай вобласці, у 1960 годзе скончыў аддзяленне журналістыкі філфака БДУ імя У.І.Леніна. Супрацоўнічаў у часопісу "Вошк", а з 1960 года — рэдактар аддзела прозы часопіса "Полымя". Друкавецца з 1956 г. Першы зборнік апавяданняў "Дарога Ішла праз лес" быў надрукован у 1960 г.

ТВОРЫ

Дарога Ішла праз лес: Аповяданні.— Мн.: Дзяржвыд БССР, 1960.— 198с.

Яскевіч А. На сваёй сцёжцы.— Маладосць, 1960, №7, с.148—150.; Казека Я. Навітражны прагаіх.— Беларусь, 1960, №9, с.31.; Скарапанаў І. На сваёй сцёжцы.— Чырв. змена, 1960, 7 крас.; Клышко А. Рубяжы першай кнігі.— Звязда, 1960, 4 жніўня.; Канэ Ю. Встреча с человеком.— Дружба народов, № 1, с.247—249.

Барвы роднай восені: Аповяданні.; Аповесці.— Мн.:Дзяржвыд БССР, 1962.— 327с., 1л.

Каваленка В. Барвы жыцця.— Маладосць, 1962, №6, с.142—148.; Бур'ян Б. Ведаў я адзіна... — Літ. і мастацтва, 1962, 28 кр. ; Сідорчык Я. Пацяруха.— Звязда, 1962, 17 мая.

Зямля маіх продкаў: Аповяданні.; Нарыс. /зб Палессі/.— Мн.; Беларусь, 1964/.— 255с.

Рэц.: Сабаленка Ф. А. барвы жыцця тут.— Літ.і мастацтва, 1964, 17 крас.; Бур'ян Б. Зямля продкаў і сучаснікаў.— Літ.і мастацтва,

1964, 18 верас.; Гусак С. Новыя магчымасці.- Польша, 1965, №3, с.182-184.; Мальдзіс А. Зямля нашых сучаснікаў.- Маладосць, 1965, №3, с.138-140.; Янкоўскі М. Светлая зямля бацькоў.- Чырв. змена, 1965, 2 лют.; Елісеев В. Что угрожает тебе, родник?- Знамя юности, 1965, 4 арг.; Юрэвич В. Талант обязывает.- Дружба народов, 1966, №2, с.272-274.

Пакуль не развiднела: Аповесць і апавяданні.- /Мн./: Беларусь, /1966/.- 340с., іл.; Гiлiамодаў У. Іду па зямлі.- Літ.і мастацтва, 1966, 27 верас.; Андрэюк С. Сваёй дарогай.- Маладосць, 1967, №1, с.149-152.; Юрэвіч У. Рамкі жанру і маштабнасць.- Польша, 1967, №1, с.234-238.; Рыбак А. Сягрэтае сэрцам.- Беларусь, 1968, №6, с.27.

Воя - Фігурыст: Апавяданні і гумарэсці. /Мал. А.Чурыіна.- Мн.: Звязда, 1966.- 56с., іл.- /Б-чка Воўжыка, №3 /57/.

Блатун С. Адна з 58-мі.- Літ.і мастацтва, 1966, 1 ліп.

Апошнія і першыя: Аповесці / іл.: Н.Пракаленка/.- Мн.:Беларусь 1968.- 262с., іл.

Рэц.: Дзюбайла П. Попел спаленых не астывае. /час. Польша, №11-12, 1966/.- Літ.і мастацтва, 1966, 23 снеж.; Стасіна М. Апошнія слова за жыццём.- Мінская прада, 1967, 15 лют.; Бугаеў Д. Новы рахунак вайне.- Маладосць, 1969, №2, с.119-124.; Буран В. Гарачы попел ахвяр.- Польша, 1969, №3, с.240-242.; Іваноў В. Суровая памяць.- Вячэрні Мінск, 1970, 24 лістап.

Халасцяк: Гумар; Сатыра./ іл.: А.Чурыін/.- Мн.: Беларусь, 196: 159с., іл.

Рэц.: Марціновіч А. У новым жанры.- Беларусь, 1969, №10, с.26.; Федчанка Э. З народным криніц.- Звязда, 1969, 4 лістап.; Адамовіч Я. З криніц жывога і роднага.- Польша, 1970, №3, с.234-235.

Дарогі: Выбранае.— /Мн./: Беларусь, №1971/.— 430с.; 1 л. пар
/Б-на беларус.прозы /.

Рэц.: Бур'ян Б. У палеце дужаюць крылы.— Польша, 1972, №2, с.210-214.

Аксана: Аповесць; Апаэзія.— Мн.: Беларусь, 1971.— 117с., 1л.

Рэц.: Курто Я. Праўда падкупала.— Беларусь, 1971, №6, с.28.;
Бурян В. Далёка ад роднага дому.— Літ. і мастацтва, 1971, 18 чэрв.,
с.10-11.

Памяць: Аповесці, апаэзія.— /Гл.: А.Салькоу/.— Мн.: Маст.
літ., 1973.— 303с., 1л.

Рэц.: Лаушук С. Адданае тэме.— Звязда, 1973, 13 ліп.; Кане Ю.
В думкаю аб будучым.— Польша, 1974, №4, с.243-247.

Чужое неба: Вузлы памяці.— Мн.: Маст. літ., 1975.— 351с., 1л.

Рэц.: Бур'ян Б. Выбранае з перажытага.— Маладосць, 1975, №12,
с.166-170; Івашчанка В. Кніга, прахытая аутарам... — Польша, 1976,
№10, с.231-236.; Андрэй С. /Сачанка Б.І. Чужое неба. Вузлы памяці.
Мн., Маст. літ., 1975./.— Звязда, 1976, 9 крас.; Касіцына Г. Без
Радзімы — не жыць!— Літ. і мастацтва, 1976, 27 жн., с.5.; Марціно-
вич А. Высокае чутства.— Сел. газ., 1976, 7 сент.; Сяменава А. Усім
добрым людзям... — Вяч. Мінск, 1976, 26 кастр.

Тры аповесці.— Мн.: Маст. літ., 1976.— 238с.

Рэц.: Шырын Л. Прасцягі творчай сталасці.— Звязда, 1976, 24 лістап.

ПЕРАКЛАДЫ

На рускай мове

Лесное эхо: Повести и рассказы. /Авториз. пер. с беларус.

А.Чесноковой; /Ил.: В.А.Гаврилов/.— М.: Сов. писатель, 1967.— 439с., ил.

Гниломедов В. Земля и люди полесского края.— Дружба народов, 1968, №8, с.264-266.

Последние и первые; /Реквием; Пока не рассвело/: Повести. /Авториз. пер. с белорус. А.Чесноковой; Ил.: И.Незнайкин.— М.: Мол. гвардия, 1969/.— 383с., ил.— /Молодые писатели/.

Рец.: Машков В. Чтоб помнили... .— Неман, 1970, №8, с.178-181; Герцович И. Это правда.— Сел. газ., 1970, 15 авг.

Последние и первые; Полесские были; Оксана: Повести /Авториз. пер. с белорус. А.Чесноковой; Ввт. послесл. Ф.Будешов.— Мн.: Маст. літ., 1974.— 368с., ил.— /Б-ка белорус. повести/.

Встреча с человеком: Повести и рассказы. /Авториз. пер. с белорус. А.Чесноковой.— М.: Сов. писатель, 1973.— 352с.

Рец.: Тарас В. Выстраданное и поверхностное.— Лит. обозрение, 1974, №6, с.38-39.; Гиль М. Зов памяти.— Неман, 1975, №1, с.165-169.

ЛІТАРАТУРНА-КРЫТЫЧНЫЯ ПРАЦЫ

Вучні і настаўнікі. /Абмеркаванне артыкула А. Яскевіча "Гэты далыні гарызонт", надрукаваны ў час. Маладосць, 1968, №1/.— Маладосць, 1968, №5, с.148-150.

Разумець адзін аднаго. /Да дыскусіі "Крытыка. Дзень сённяшні"/.— Маладосць, 1971, №10, с.144-147.

Некалькі слоў з нагоды юбілею. /Да 90-годдзя з дня нараджэння Я.Коласа/.— Польша, 1972, №11, с.142-144.

РЭЦЭНЗІІ

Вучні і настаўнікі. /Яскевіч А. Гэты далыні гарызонт. У часоп.

Маладосць, 1968, №1/.- Маладосць, 1968, №5, с.148-150.

Сачанка П. І Якімовіч А. /Капыловіч М. Скрозь жывуць людзі. Апавяданні. Мн., 1968/.- Вячэрні Мінск, 1969, 18 лют.

Беларуска-узбекскае лабрацімства. /Іосько М. Белоруссия и Узбекистан. /Из истории развития международных отношений бел. и узб. народов/. Мн., Выд. БДУ, 1970/.- Полымя, 1971, №5, с.226-229.

САЧАНКА-ПЕРАКЛАДЧЫК

Гуцала Я. Сельскія наставуні; Школьны хлеб: Аповесці./ Аутарыз. пер. з укр. Л.Салауя, Б. Сачанкі/.- Мн.; Маст. літ., 1976.- 382с., 1л.

ЛІТАРАТУРА АБ ЖЫЦЦІ І ТВОРЧАСЦІ

Аутабіяграфічная нататка.- У кн.: Пра час і пра сябе. Аутабіяг беларус. пісьменнікау. /Мн., 1966/, с.327-332.

Беларус. СЗ, 1973, Т.9, с.393.

Біябібліягр. даведка /.- У кн.: Пісьменнікі Савецкай Беларусі. Кароткі біябібліяграф. даведнік. Мн., 1970, с.329.

Андраюк С.А. Свае і чужое неба. / Б.Сачанкі/.- У кн.: Андраюк С.А. Выглядаючы жыццём. Мн., 1976, с.218-221.

Беларуская савецкая проза. Апавяданні і нарыс.- Мн., 1971, с.94,111,142,153,155-159,180,206,222,243,314,318.

Беларуская савецкая проза. Раман і апавядан. - /Мн., 1971/, с.224,292,328-331,347,423.

Боборыкин В. Проза молодых.- М., Знание, 1973, с.24-28.

Бокарава А. Дарога да людзей. /Аб творчасці Б.Сачанкі/.-

Вяч. Мінск, 1975, 3 снэк.

Бугаеу Д. Яшчэ адзін рахунак фашызму і вайне.- У кн.: Д.Бугаева. Шматграннасць, Мн., 1970, с.169-185.

Герцовіч Я. Пошукі і іх напрамак. /Аб творчасці маладых празаікаў Б.Сачанкі і І.Пташнікава/.- Палымя, 1961, №7, с.165-174.

Гніламедаў У. Свае барвы. /Творчы партр. Б.Сачанкі/.- Мала - досць, 1974, №7, с.174-185.

Гніламедаў У. Чалавек- нэта заўсёды цікава.- У кн.: Гніламедаў У. Упоравені з векам. Мн., 1976, с.253-269.

Гніламедаў У. Шырокі фронт пошукаў. Нататкі аб сучаснай беларускай прозе.- Палымя, 1976, №8, с.195,198,201,203,206.

Дзюбайла П. Адзінства і разнастайнасць.- Палымя, 1973, №1, с.198-199.

Дзюбайла П. Невычарпаная тема.- Палымя, 1970, №5, с.236-237.

Дзюбайла П. Пошукі стылю. Нататкі пра сучасную беларускую прозу.- Палымя, 1969, №9, с.220-221.

Дзюбайла П.К. Праблемы стылю у сучаснай беларускай прозе.- Мн., 1973, с.27,115,121,145,149.

Дзюбайла П.К., Жураўлеў В.П., Лубераў М.П. Праблемы сучаснай беларускай прозы.- Мн., 1967, с.31,50,58,84,205-206,244,252-253.

Жураўлеў В. Пра вайну насля вайны.- Палымя, 1969, №10, с.229.

Каваленка В. Барвы жыцця. /Аб творчасці Б.Сачанкі/.- У кн.: Каваленка В. Давер. Мн., 1967, с.180-194.

Каваленка В. Думка пра сучасныя беларускія раманы.- Палымя, №1, 1963, с.175-176.

Каваленка В.А. З пазіцый сучаснасці /Агульны працес літаратурнага развіцця/.— Мн., 1975, с.10,67,68,90,92,94,129-130,131.

Каваленка В.А. Прага духоўнасці. Літаратурна-крытычныя артыкулы.— Мн., 1975, с.27,29,42,45,51,53,94,115,226,228.

Каваленка В., Мушыньскі М., Яскевіч А. Шляхі развіцця беларускай савецкай прозы. Агульны рух і галоўныя тэндэнцыі.— Мн., 1972, с.223-224,246-247,257-258.

Каке Ю. З высокай патрабавальнасцю. /Аб творчасці Б.Сачанкі/.— Літ. і мастацтва, 1960, 21 кастр.

Кулешов Ф. Мужанне таланта.— В кн.: Саченко В. Последние и первые. Мн., 1974, с.363-367.

Кучар А. Трывожная памяць. Нататкі пра новыя творы.— Полымя, 1969, №10, с.213-217.

Лынькоу М. Леталіс эпохі. Беларускай савецкай літ-ры пяцьдзсят год. Мн., 1968, с.128.

Лысенка А. Жанр шматпланаў, аб'ёмны. /Аб творчасці беларус. пісьменнікаў у галіне нарыса/.— Маладосць, 1965, №1, с.147-149.

Мележ І. Жыццёвыя клопаты. Артыкулы, ЭСБ, Інтэрв'ю.— Мн., 1975, с.199,276,279,281-282,292,318,336,352,384,473,569.

Нікіфаровіч В. Усяму свету — свой дар. Пераклады твораў беларус. сав. літ-ры за мяжой.— Мн., 1973, с.13,71,88.

Паўкевіч Н. На эпічным напраўленні. Подвиг народа в белорусском романе.— М., 1969, с.203,235,238,310.

Перкин Н.С. В семье братских литератур.— Мн., 1967, с.107,182.

Убачанае, перажытае, перажытае, убачанае. /На пытанні анкеты

Маладосці, прысвеч. 30-годдзю Перамогі адказваюць./Б.Сачанка.- Маладосць, 1975, №5, с.164-171. /да 30-годдзя Вялікай Перамогі./

Шамякін І. Размова з чытачом. Артыкулы, выступленні, дзёнікі.- Мн., 1973, с.147, 173, 190.

Юрэвіч У. Погляд. Літаратурная крытыка.- Мн., 1974, с.80,86.

Юрэвіч У. Гамкі жанру і маштабнасць.- У кн.: Юрэвіч У. Абрисы. Мн., 1976, с.286-300.

Яскевіч А. Грані майстэрства.- Мн., 1974, с.102-126.

БІБЛІЯГРАФІЯ

Ватацы Н.Б. Мастацкая літаратура Савецкай Беларусі: Бібліяграфія асобных выданняў. /У 2-х т./Мн., 1962, 1971.- У надзаг.: Дзярж. б-ка БССР Імя У.І.Леніна.

Т.1. /1917-1960/. 452с.

Т.2. /1961-1968/. 357с. - Гл. Імяны паказальнік.

Мастацкая літаратура народаў СССР у перакладзе на беларускую мову 1917-1965 гг.: Бібліяграфія.- Мн., 1967.- 175с.- У надзаг.: Дзярж. б-ка БССР Імя У.І.Леніна. - Гл. Імяны паказальнік.

ЧЫГРЫНАУ І.Г.

Іван Гаурылавіч Чыгрынаў нарадзіўся
21.12.34 года ў вёсцы Вялікі Бор Касцю-
ковіцкага раёна Магілёўскай вобласці.

Пасля заканчэння фінфака БДУ імя
У.І.Леніна працаваў рэдактарам, а потым
і загадчыкам рэдакцыі літаратура і мастацтва ў выдавецтве АН БССР,
з 1962 года – у рэдакцыі часопіса "Полымя". Друкуецца з 1961 г. У
1960 годзе ў сааўтарстве з В.Бандарчыкам напісаў на рускай мове ма-
награфію "Н.Я.Никифоровский". Першы зборнік "Птушкі ляцяць на волю"
выйшаў у 1965 годзе.

ТВОРЫ

Птушкі ляцяць на волю: Аповяданні. /Іл.: А.Асецкі/. – Мн.: Бела-
русь, 1965. – 168с., Іл.

Рэц.: Вярцінскі А. Гэта было з пакаленнем. – Полымя, 1965, №10,
с.179–181.; Шаўня А. Гартуючы першы зборнік. – Беларусь, 1965, №11,
с.27.; Каваленка В. Сляды на зямлі. – Літ. і мастацтва, 1965, II чэрв.;
Канэ Ю. Таварыш людзям. – Маладосць, 1966, №2, с.122–126.; Кулешов Ф.
Встречи на дорогах. – Дружба народов, 1966, №9, с.283–284.; Казанов Б.
С верой в человека. – Сов. Белоруссия, 1966, 15 янв.; Круглов Г. В
дороге нельзя быть слабым... – Знамя юности, 1966, 20 янв.

Самы шчаслівы чалавек: Аповяданні /Іл.: Ю.Пычынскі/. – Мн.: Бе-
ларусь, 1967. – 232с., Іл.

Рэц.: Бугаеў Д. Пазбягаючы прасталінейнасці і спрашчэння. – Полымя,
1967, №10, с.242–246.; Казанаў Б. Жыве на зямлі чалавек. – Літ. і мас-
тацтва, 1967, 29 жн.; Кудраўцаў І. Перад новымі сустрэчамі. – Вячэрні
Мінск, 1967, 20 лістап.; Місько С. Пра сваё пакаленне. – Чырв. змена,

1967, 26 сн.; Базарэвіч М. Пошук небяследны.- Беларусь, 1968, №8, с.27.; Арабей Л. Сущность человеческого счастья.- Дружба народов, 1968, №12, с.264-265.; Андраж С. Мэта пошуку - чалавек.- Звязда, 1968, 25 лют.; Арабей Л. Свет, у якім мы жывем.- Літ. і мастацтва, 1968, 16 жніў.; Ціханчук М. З роздумаў пра чалавека.- Чырв. змена, 1968, 2 кастр.; Манціновіч У. Месца у жыцці.- Літ. і мастацтва, 1968, 4 кастр.; Саулч У. На жыццёвых дарогах.- Літ. і мастацтва, 1968, 4 кастр.; Булат Б. Чытаў з хваляваннем.- Літ. і мастацтва, 1968, 22 кастр.

Плач перапелкі: Раман.- Мн.: Маст. літ., 1972.- 311с.

У 1974 годзе кніга адзначана Дзяржаўнай прэміяй БССР.

Рэц.: Марціновіч А. Блізкія зарніцы. / Чыгрынаў У. Плач перапелкі. Раман. У часоп.: Маладосць, 1970, №10-12/.- Мін. прада, 1971, 12 чэрв. Гіль М. Раман пра лета сорак першага.- Палымя, 1973, №1, с.241-245.; Салін В. На слядах сваіх... - Работніца і сялянка, 1973, №6, с.21-22. Букчын С. Трывогі і надзеі перапелачнай песні.- Маладосць, 1973, №7, с.149-151.; Шитик К. Верность правде жизни.- Сов. Белоруссия, 1974, 5 сент.; Дубоўскі М. Так жыла вёска Верамейкі.- Літ. і мастацтва, 1974, 13 верас., с.4-5.; Пшыркоў А. Перапелкі трывожны плач.- Звязда, 1974, 17 кастр.; Мачульскі Р. Прада жыцця.- Вячэрні Мінск, 1974, 21 лістап.; Мыслівец В. На паверцы сталасці.- Літ. і мастацтва, 1974, 22 лістап., с.4-5.; Досін М. Жывая плынь.- Настаўн. газ., 1974, 4 сн. Няхай М. Вытокі подзвігу.- Чырв. змена, 1974, 8 снеж.

Ішоу на жайну чалавек: Выб. апавяданні.- /Мн./: Маст. літ., 1973/.- 302с.; 1 л. партр.- /Б-ка беларус. прозы/.

Рэц.: Марціновіч А. З верай у чалавека.- Літ. і мастацтва, 1973, 21 верас., с.6-7.; Дзмітрэева Т. У сааўтарстве з сучаснікамі.- Звязда, 1973, 22 лістап.; Вышыньскі М. Сустрэча за сустрэчай.- Чырв. змена, 1974, 3 лют.; Фомчанка А. Калі імя твае - чалавек.- Вячэрні

Мінск, 1974, 15 сак.; Досін М.З. З самых глыбінь.— Настаун. газ., 1974, 31 ліп.

ПЕРАКЛАДЫ

На рускай мове

В тихом тумане : Рассказы. /Пер. с белорус./ Ил.: С.Соколов.— М.: Мол. гвардия. /1970/.— 144с., ил.— /Молодые писатели/.

Рец.: Малашев Ю. Негромко о значительном.— Неман, 1971, №6, с.181-183.; Плотников М. Рассказы о войне.— Во славу Родины, 1971, 14 ма:

По своим следам: Авториз. пер. с белорус. /Ил.: М.В.Царев.— М.: Сов. писатель, 1968/.— 239с., ил.

Рец.: Браиловский А. Двадцать судеб.— Неман, 1969, №4, с.155-157
Зубавин Б. Доброе знакомство.— Лит. газ., 1969, 26 марта, с.5.; Алексеев А. Мы з імі ўжо сустракаліся.— Вячэрні Мінск, 1969, 30 чэрв.

Плач перепелки: Роман /Авториз. пер. с белору. М.Горбачева.— М.: Сов. писатель, 1972.— 304с.

То же.— Мн.: Маст. літ., 1975.— 300с., ил.— /Белорус. роман/.

То же.— М.: Сов. писатель, 1976.— 295с.

Рец.: Фоменко Л. О доблести, о подвигах... — Знамя, 1972, кн.7, с.234-248.; Егоренкова Н. Несколько дней одного месяца.— Неман, 1973, №3, с.157-160.; Шамякина Т. На линии пересечения. О некоторых стилевых особенностях романа И.Чигринова "Плач перепелки".— Неман, 1975, №3, с.167-174.; Юрэвіч У. Першапачатак народнага подзгу. /Плач перапелкі. І.Чыгрынава/.— У кн.: Юрэвіч. Абрисы. Мн., 197 с.328-337.; Михайлов О. Плач Белоруси.— Мол. гвардия, 1976, №5, с.291-294.; Кондратович А. Дни тревог и мужества.— Октябрь, 1976, №9, с.214-217.; Нилин А. Постигая судьбу народную.— Лит. газ., 197 12 мая, с.6.; Пастухов П. Тады на пачатку вайны.— Літ. і мастацтва,

1976, 6 жн., с.5.

ЛІТЭРАТУРА-КРЫТЫЧНЫЯ ПРАЦЫ

Час, пісьменнік, майстэрства.- Беларусь, 1976, №5, с.4.

РЭЦЭНЗІІ

Дарогай мужнасці, дарогай подзвігу. Рэц. на кн.: Новікаў І. Дарогі скрываўліся у Мінску. Мн., 1964.- Літ. і мастацтва, 1965, 12 лістап.

Никто не забыт. Реч. на кн.: Новиков И. Дороги скрестились в Минске. М., 1966.- Нёман, 1966, №9, с.170-172.

На поўныя грудзі. Рэц. на кн.: Бураўкін Г. Дыханне. Мн., 1966.- Звязда, 1967, 26 студзеня.

ЛІТАРАТУРА АБ ЖЫЦЦІ І ТВОРЧАСЦІ

Страницы дней - страницы книги.- Знамя юности, 1974, 11 янв. Беларус. СЭ, 1974, Т.11, с.237.

/Бібліяграф. даведка/.- У кн.: Пісьменнікі Савецкай Беларусі. Кароткі бібліяграф. даведнік. Мн., 1970, с.395.

Андрэюк С, Арыгінальнасць мастава. Крытыч. нататкі.- Палымя, 1972, №3, с.202-204.

Андрэюк С. Пора возмужания. Заметки о герое современной белорус. прозы.- Нёман, 1971, №10, с.181,184.

Белорусская советская проза. Апаўяданні і нарыс.- Мн., 1971, с.94,111,142,153,175-176,180,191,200-205,222,235-237.

Белорусская советская проза. Раман і апавесць.- /Мн., 1971/.-с.326, 338,347.

Бочаров А. Логика истории и логика искусства.— Вопр. литературы, 1972, №12, с.141-146.

Бугаев Д. Пазбягаючы прасталінейнасці і спрашчэння.— У кн.: Бугаев Д. Шматграннасць, Мн., 1970, с.137-151.

Гніламедаў У. Шырокі фронт пошукаў. Нататкі аб сучаснай беларускай прозе.— Палымя, 1976, №8, с.194,198,201.

Дзюбайла П.К. Праблемы стылю у сучаснай беларускай прозе.— Мн., 1973, с.74-81.

Дзюбайла П.К., Жураўлеў В.П., Луцэраў М.П. Праблемы сучаснай беларускай прозы.— Мн., 1967, с.31,50,176,244.

Жураўлеў В. Пра вайну пасля вайны.— Палымя, 1969, №10, с.222, 227, 229.

Каваленка В.А. З пазіцыі сучаснасці. /Агульны працес літаратурнага развіцця/.— Мн., 1975, с.67,90,92,95,130,131.

Каваленка В., Мушыньскі М., Яскевіч А. Шляхі развіцця беларускай савецкай прозы. Агульны рух і галовныя тэндэнцыі.— Мн., 1972, с.235,244-246,250,255.

Каваленка В. Сляды на зямлі. /Аб творчасці І.Чыгрынава/.— У кн.: Каваленка В. Давер. Мн., 1967, с.194-203.

Кацюзанка М. Сямінар: карноць узвямня. /Гавораць удзелныкі рэсп. семінара маладых літаратараў, якія пішуць для дзяцей і юнацтва/: М.Гамолка, Т.Гарэлікава, В.Кастручны, Л.Турбіна, І.Чыгрынаў, В.Вітка. Чырв. змена, 1975, 21 снеж.

Кулешов Ф. Неизбежность морального выбора.— В кн.: Чигринов И. Плач перепелки. Роман. Авториз. пер. с белорус. Мн., 1975, с.293-299.

Лецка Я. Неуміручы подзвіг народу. Гераічная тэма у беларускай прозе.- Польша, 1975, №5, с.194-195.

Мележ І. Жыццёвыя клопаты. Артыкулы, ЭСЭ, Інтэрв'ю.- Мн., 1975. с. 281, 283, 383, 438, 439, 569.

Нікіфаровіч В. Усім свету - свой дар. Пераклады твораў беларусав. літ-ры за мяжой.- Мн., 1973, с.13, 71.

Няхай М.В. Дя вытокаў народнага подзвігу. / Ваенная проза. І. Чыгрынава/.- Беларус. літ. і дзітэратуразнаўства. /Гомел.ун-т/, 1976, вып.4, с.102-111.

Шамякін І. Размова з чытачом: Артыкулы, выступленні, дзённі, кні.- Мн., 1973, с.173, 190, 253, 291.

Яскевіч А. Грэні майстэрства.- Мн., 1974, с.30, 102, 114, 127.

БІБЛІАГРАФІЯ

Ватацы Н.В. Мастацкая літаратура Савецкай Беларусі: Бібліягр. асобных выданняў. Мн.: Беларусь, 1971.- 357.- Гл. Імяны паказальнік